

Brassói Lapok

Ara 5 lej

Péniek
1932 * április 22Főszerkesztő
Szele Béla dr.93. szám
XXXVIII. évtolyam

Ara 5 lej

Lesz-e háboru a Szovjet és Japán közt?

(h. gy.) Japán és Kína háborus konfliktusa új háborus komplikációval fenyeget. A szovjet Oroszország érdekeit félti Japántól, s máris olyan mozdulatokat tett, melyeket komoly hadikészületeknek lehet minősíteni. A legújabb jelentések már az orosz-japán ellentétet kritikus kiobbanásáról szólnak, aminek nyomán hamarosan megdöröghetnek az ágyuk, ha az utolsó pillanatban felül nem kerekedik a megfontolás vagy — a félelem.

Oroszország és Japán nagy háborúja, bár huszonnyolc évvel ezelőtt zajlott le és közben egy világháború elképzelhetetlen borzalmait a múlt legvéresebb csatáit is könnyű hadijátékokká devalválták, még mindig élénk emlékekben. A cári hatalom omlatag agyagóriása, a kancsukával, korrupcióval és Szibériával dolgozó reakció került szembe — ugyanazon hatalmi és tulajdonjogi kérdések miatt, melyek ma fenyegetnek közöttük fegyveres összeütközéssel — az izmos, tetterős, lendületes, civilizált Japánnal, mely nagy-szerű katonai teljesítményeivel nemcsak robusztus ellenfelét zúzza pozdorjává, de a világot is bámolatba ejtette.

A győzelmes Japán a plymouthi békében biztosította magának a vitás területeket és jogokat, s nem sokára a hősi halottak emlékművénel és az újra felvett diplomáciai kapcsolat során lelkiileg is megbékült a cári birodalommal.

A vesztett háborúnak inkább az orosz népben támadt viharos visszahatása: forradalom tört ki, melyet csak nehezen tudott vérbefojtani a vesztés háborúval erejét és tekintélyét vesztett hatalom. A világháború katasztrófáján kívül ennek a Japán háborút követő forradalomnak — további erjedésével és terjedésével — volt jelentős része a cári uralom bukásában és a szovjetrendszer diadalában.

Azóta Japán csak a bolsevista behatások ellen védekezett, de egyébként formailag jóviszonyt tartott fen a szovjettel; emez viszont, ha Kínában törekedett is a vörös eszmék terjesztése után orosz befolyást is biztosítani, politikája forgató tengelyét az európai államokkal szemben való viszonyt választotta. A gazdasági dömping is Európának szolgált, s az új öt éves terv is elsősorban a mi kapitálista világunkat akarja rombadönteni.

A japán-kínai háború sodra mégsem hagyhatta érintetlenül. Az orosz Jánusnak látnia és szenvednie kellett ázsiai ambíciójának a kigunyolását is a nippon becsúszás és kapzsiság által. Amilyen mértékben érvényesült Japán foglalkoztatása a szervezeten, fegyvertelen, sors csapásokkal sújtott kínaiakkal szemben, olyan mértékben forrt, tüzelt a szovjet köpenye alatt is nemzeti hévvel égő orosz sziv. Mandzsúria. A kínai vasut, mely Oroszország áldozatán és verejtékén épült. A befolyás, melyet évszázados küzdelmek, annyi vér és rubel biztosított, s aminek a japán most még a foszlányától is meg akarja fosztani. A vöröset oroszok megkaparta az újabb japán szándék és előkerült a harcrakész, öldöklésre és halálraosztásnak kozák.

A szovjet hadiállapotban Mandzsúria határára. A helyzet rendkívül feszült. A háború orosz és japán közt is küszöbön. S akkor? Akkor beláthatatlan követke-zések történhetnek. Az egész Európa és Amerika érdekeltsége akuttá válik. Egyrészt a külföld befolyása és gazdasági érdeke Kínában válik teljesen kritikussá. Másrészt egy új háború a Népszövetség és a maga leszerelési akciójával még tragikomikusabb dilemma elé állítja. A békéért fegyvert fogjanak a hatalmak? És ki mellett, ki ellen? A japán ellen, aki barátjuk, vagy a szovjet mellett, aki ellenségük? Romániára és Lengyelországra valóssággal főnyeremény, ha a szovjet, mely makacsul Besszarábia birtokára fenekedik s Lengyelországtól is több vidéket és jogot akar megszerezni, belesodródik a japán háborúba, mintha egy vészjósló lélekete fellegróndulva húzódnék el a fe-

jük felől... Az Egyesült Államok viszont, bár belsejükben irítozattal és utálattal a bolsevisták iránt, szolidárisaknak fogják magukat érezni és vallani az orosz fellépéssel, mivelhogy a japán eddig is ellenük dolgozott. Japán befolyásától a Csendes Óceánon félnek, s a saját érdekeikben sem tűrhetik, hogy hatalmát még jobban növelje. Amerika gazdasági kapcsolatait, flottájának szabad mozgása, az erkölcsi hatás, amit Kína Kossuthja, az amerikai szellemben nevelkedett Szun-

jatszen utján gyakorolt a mennyei birodalomra, súlyos indokok, hogy a kenyértörés pillanatában Oroszország és Kína mellett foglaljon állást.

Bár a veszély imminens, mégis azt hisszük, erre a végső összerobbanásra nem kerül sor. A kockázat igen nagy, kivált a szovjetre, mely a háborúval nemcsak pénzt, és embert áldoz és kockáztat kiszámíthatatlan kényszerűséggel, hanem programot, pozíciót esetleg — mindent. Már maga a hadbaállás is lappangó el-

lenerőket szabadít fel, hát még egy háboru, hát még egy vesztett háboru!

S Japán, az okos japán is, meggondolja, vállaljon-e további veszedelmet, mikor az ellenségei száma megsokasodhatik, s az ő belső rendjét is már aláaknázza az újító, a forradalmi szellem? A saját érdekük tartja vissza mindkettőjüket a háborus végtől. Arról, hogy magáért a békéért, az emberiség, a civilizáció üdvéért dobják el a fegyvert, hogyan is lehetne szó?

Kedvezően haladnak az állam pénzügyi tárgyalásai

Argetolanu szerint nincs szó külföldi kölcsönről

Mihalache és Madgearu Genfbe utazik

Bukarest, április 20.

Ma bezárult a parlament és ezzel egyidőre elcsendesedik a belpolitikai élet, bár az utóbbi évek tapasztalatai azt mutatják, hogy az igazi belpolitikai fordulatok éppen a parlamenti szünetek alatt szoktak bekövetkezni.

A kamara folyosóin most is élénken beszélnek róla, hogy az ülészak bezárása után sor kerül a kormány átszervezésére, pozitív értesülések azonban nincsenek. A tisztviselői vagyonok ellenőrzéséről szóló törvényt a Kamara ma délelőtt megszavazta, de a törvény sorsa ennek ellenére is bizonytalan. Tudvalevő ugyanis, hogy a javaslatnak számos ellenzője volt, közöttük maga Argetoianu, aki hír szerint mindent el fog követni, hogy a törvényt a szenátusban eltemessék.

Kedvezően befolyásolja az utolsó ülés hangulatát Auboin bukaresti tárgyalása. Hír szerint Románia külföldi adósságait konvertálni fogják és háborus adósságai-

nak egyrészt is elengedik. A napokban ugyanebben az ügyben idevárják Charles Ristet is.

Pénzügyeink rendezésével hozzák összefüggésbe Mihalache és Madgearu genfi utazásait is. A két politikus a közeli napokban indul Svájcba.

A kamara kedd délutáni ülésén Bratianu György, az ifjú liberálisok vezére kérdést intézett a kormányhoz Románia pénzügyi helyzetét illetően. Bratianu hangoztatta, hogy az országot vagy a közép-európai államok gazdasági összefogása, vagy pedig csak népszövetségi támogatás tudja megmenteni.

Cuza követelte, hogy a külföldi tartozások szelvényeinek beváltását 5 évre fűgesszék fel.

Argetoianu: Ezt nem lehet megcsinálni, Románia szilárdan ragaszkodik ahhoz, hogy külföldi kötelezettségeinek eleget tegyen és hogy a szelvényeket beváltssa.

A pénzügyminiszter ezután

megcáfolja azt a hírt, mintha Románia külföldi kölcsönről tárgyalna,

majd arra kérte a kamarát, hogy őrizze meg a nyugalomát és bizzon továbbra is a kormányban.

Ezután egész sereg jelentéktelen törvényjavaslatot nyújtanak be, amelyek közül az árvízkarosultaknak adandó segélyről szóló javaslat látszik a legfontosabbnak. Pop Csicsó követelte, hogy a képviselők adjanak le napidíjaikból 300 lejt az árvízkarosultak részére.

HÁROM ÉS FÉL MILLIARD
AZ ELSŐ ÉVNEGYED DEFICITJE.

A pénzügyminisztérium kimutatása szerint a költségvetési év első negyedében már is 3 és fél milliárd lej deficit mutatkozik. Befolyt ugyanis 2,719.222.885 lej, holott az előirányzat szerint 6 milliárd 249 millió lejnek kellett volna az állampénztárba befolynia.

Ez az év is jól kezdődik!

A francia és porosz választások miatt

A luganói Duna-konferenciát valószínűleg későbbre halasztják

Genf, április hó 20.

A Paris Midi értesülése szerint Musolini olasz miniszterelnök hivatalosan is közölte Londonnal, Páriszal és Berlinnel, hogy amennyiben a dunai államok ügyében tartandó értekezlet színhelyét Luganót jelölik ki, akkor ő is személyesen részt vesz azon.

Ezt a hírt megerősíteni látszik az a körülmény is, hogy a Genfben időző olasz delegáció tagjai azt szorgalmaz-

ák, hogy a londoni négyhatalmi konferenciára kiküldött szakértők az újabb tárgyalásokat Luganóban április 23-án kezdjék meg.

Oka ennek pedig az, hogy a hét végén MacDonald angol miniszterelnök és Brüning kancellár is Genfben tartózkodnak, tehát könnyen megjelenhetnek a luganói értekezleten.

A dunai államokra vonatkozó tárgyalások azonban kissé vontatottan haladnak előre, mert Tardieu francia miniszterelnök jelenleg nincs Genfben s francia részről azt a hírt terjesztik, hogy

Tardieu nem is szándékozik egyhamar Genfbe utazni, mert nem akar Brüning kancellárral találkozni.

Tardieu főleg a franciaországi választási küzdelem tartja vissza s lehet, hogy emiatt a luganói értekezlet halasztást szenved a jövő hétre, avagy esetleg május közepére.

EUROPA VÁMSZABADSÁGÁT KÖVETELI AMERIKA.

Az európai államok gazdasági helyzetéről és a háborus adósságok elengedése-nek kérdéséről ismét nyilatkozott Borah szenátor, az amerikai politikai élet egyik legkimagaslóbb alakja.

Nyilatkozatában leszögezte, hogy az európai államok háborus adósságainak elengedése semmiféle enyhülést sem hozhat mindaddig, míg Európában a jelenlegi érdekpolitikát követik. Egy egészséges és enyhültebb korszak előfeltétele olyan konstruktív politika lenne, amely lerombolná az európai államok vámszo-

rompóit és megnyitná a kikötőket a szabad kereskedelem és verseny előtt. Ebben az esetben Európa számíthatna arra, hogy Amerika adófizető polgárai szívesen hoznának áldozatot a háborus adósságokról való lemondás érdekében.

A leszerelési konferencia főbizottságának keddi ülésén a francia delegáció újabb memorandumot terjesztett be a már megvitatott francia javaslatok támogatására. Az újabb memorandum a franciák azt indítványozták, vessék meg egy nemzetközi légi unió alapjait, amely csak kereskedelmi és gazdasági célok szolgálatában állana.

Lloyd George végleg visszavonul

London, április 20.

Az angol főváros politikai körei nagy meglepetéssel vették tudomásul, hogy

Lloyd George, a liberális párt vezére, rövidesen visszavonul minden politikai szerepléstől és munkától

s a jövőben csak igen ritkán s akkor is csak nagyfontosságú alkalmakkor lép ismét a nyilvánosság elé.

Lloyd George minden bizonnyal az angol politika legmarkánsabb egyéniségei közé tartozik. 1883-ban született Manchesterben s 20 éves korában ügyvédként kezdte pályafutását. 1890-ben választották képviselőnek. A bur-

háboru alatt, mint ellenzéki képviselő, nagy feltűnést keltett Chamberlain gyarmatpolitikájának éles bírálatával és támadásával.

Miniszter 1908-ban lett az Asquith-kabinetben, amikor a kincstári kancellár tisztségét bízták rá. Azóta igen nagy szerepet játszott a világtörténelemben is, miután ő volt Anglia miniszterelnöke a világháboru alatt. Jelenleg elnöke az alsóházaknak. Valósággal rekordot állított fel azzal, hogy Wales-kerületnek 42 éven át egyhuzamban mindig ő volt a képviselője. Lloyd George egyébként 3 angol király életében fejtett ki politikai tevékenységet.

Ne dobja el használt fogait!

Szives engedelmezzék az úgynevezett kis-örölő fogamról szeretnék néhány szót elmondani.

Persze, ez ellen sokan tiltakoznak. Értendő is. Elvégre országos jelentőségű ügyek izgatják a közvéleményt. Mindössze két napja, hogy Duca hősi elszántsággal kirohant a mai önkényeskedő kormányzat ellen, bejelentve, hogy Jorgáék elsöpri a helyükről. Ez érdekli az olvasót. A nagypolitika. Tehát erről elmélkedjék a krónikás, hiszen azért fizetik, hogy kiszolgálja az előfizetőt. — Hogy a példányonkénti vásárlót ne is említsük. Erről s ne a kis-örölő fogáról. Öröög vigye az egész szájpaddását.

Az olvasónak persze igaza van. Mint mindig. Még igaza se legyen a saját pénzéért?

Annyit azonban meg kell mondani neki, hogy igényeskedése két szempontból is furcsálható. Először azért, mert nem szabad olyan nagyra becsülni a politikai locsogásokat, bármilyen hangosat durranjanak is. Példaképpen itt van éppen a Duca esete. Ő is akkor jelenti be a kormány lebunkózását, amikor a parlament már széteszlik. Tehát amikor már szó sem lehet válságról. De ameddig a törvényhozó testületek együtt ültek, vagyis ameddig lehetett volna valamit csinálni, addig Duca ur hallgatott, akár dinnye a füben. Sőt támogatta Jorgáékat.

Ilyen körülmények között — akármilyen komoly ember is Duca — csak a piszi hiheti, hogy itt tényleg kormánybunkózásról van szó. Ellenben rendkívüli a valószínűsége annak, hogy őnt, gyantulan olvasó, kánikulai alapon a vakulj magyar elvének szemellett-tartásával el akarják látni nyárára egy kis rágnivalóval.

A tisztelt előfizető első nagy hibája tehát az, hogy tulbecsüli a politikai szónoklatokat, noha azoknak alig van értékük.

A második nagy hibája viszont az, hogy lebecsüli a fogazatot s ebben a kis-örölő, melynek tiszteletére ez a cikk is íródik.

Pedig a fogazot szerepe sokkal jelentősebb az ember életében, mint Duca, vagy Averescu mind a hány szónoki remeke. Sőt nem csak az ember életében, hanem az emberiség életében is. Így például XIII. Lajos, amint ez köz tudomásu, kettős metszőfogakkal jött a világra. Erre olyan pipogya emberre fejlődött, hogy anyjának, a szép Medici Máriának gyámságát még akkor is tőrte, amikor már rég nagykoru volt. Később azután megduplázódott öröfogainak a száma is s ennek hatásaképpen gyámoltalanságát rendkívüli erély, sőt könyörtelenség váltotta fel. Anyját, aki eladdig zsarnokoskodott fölötté, elűzte, sőt kitétte a szűrt testvéröccsének, az oly rokonszenves Gaston főhercegnek is.

Néhány történetirónak azt az állítását, hogy Lajost e tetteiben Richeliu bibornok irányította volna, cáfolom. Egy szentéletű főpapról fel sem tetelezhető, hogy a királyt ily istentelen lépésekre ösztönözte volna.

Mint láthatjuk, egy fogazot apró szabálytalanságai hosszú ideig döntően befolyásolták a dicső Franciaország sorsát. Amint például XIV. Lajos tündöklő tetteiben oly gazdag uralkodása is szoros összefüggésben áll azzal a ténnyel, hogy a nemes fejedelem fogakkal jött a világra. Nagynevű tudósok alapos véleménye szerint ez a furcsaság és ez a történelmi igazság, hogy a király oly rajongva tisztelte a gyengébb nemet, ok és okozati viszonyt alkottak. Ismeretes, hogy XIV. Lajosnak Lavallière Lujzától, majd Montespan asszonytól és Madame Scarrontól, meg többi szeretőitől rengeteg gyermeke született, akik közül sokat törvényesen is elismert. Ezeket a kakukfiókákat azután a király hercegeknek és grófoknak nevezte ki, úgy megerősítvén velük az arisztokráciát, hogy az nem csak könnyen megusztta az 1789-es, 1830-as és 1848-as forradalmakat, hanem mindmáig erős, életképes, hatalmas és a monarchista tradíciók egyetlen őrzője a destruktív köztársaságban.

Ime, mi mindent okozhat egy egyszerű fogazat!

Könnyen előfordulhat, hogy Franciaország a közeljövőben megünne a republikát és visszatér a királyság intézményéhez. Vaj! ki fog majd arra gondolni, hogy e hatalmas változás gyökereit XIV. Lajos szájueregében keresse?

Végül — ha már a históriánál tartunk — eszembe jut III. Richárd is, akiről Shakespeare nyomán mindenki tudja, hogy két unokaöccsét megfojtotta és oly gyalázatos, véres rémuralmat honosított meg Angliában, hogy valóságos szerencsének számított, amikor Tudor Henrik, a richmondi gróf, fellázadt ellene és lekaszabolta.

Mondom, ezt mindenki tudja. De azt már kevesebben, hogy Richárdnak akkora metszőfogai voltak, mint egy lónak, míg Tudor Henriknek két zápfoga nőtt az alsó sorban. Balfelől.

Megemlíthetném azt is, hogy Napoleonnak

oly éles és hegyes metszőfogai voltak, mint egy hőrsőgnek, de erre még sem térek ki, mert félek attól, hogy az olvasót már untatni fogják a történelmi példák. Remélem, hogy az eddig felsorakoztatott esetek amúgy is elégségesek lesznek ahhoz, hogy a tisztelt közvéleményt döntően befolyásolják a fogazat, az emberi élet és a világtörténelem alakulásának szoros összefüggéséről.

S ha ezt elértem, akkor ez az igénytelen cikk szerény célját már be is töltötte.

Illetve még vissza kellett térnem a kis-örölőre, mely eredetileg a gondolatot szolgáltatta.

Ezt a kis-örölőt, amint az olvasó az előzményekből már nyilván ki is találta, kihúztam. Nem ment könnyen a dolog.

KI A FOGAKKAL

Ez a felvétel, mely Bran urat, a világhírű filmszínészt ábrázolja foghúzás közben, a „Lakat és rács mögött” című filmből való. Igen jó jelenet, mely igazolja, mit kell szeneoed-nünk átkozott természetes fogaink miatt.

Eh, mit beszéljek erről, hiszen mindnyájan gyöngé és gyarló emberek vagyunk. Szóval öt napig sajtózt, amíg rászántam magamat arra, hogy hideg vasat tétetek rá.

— Ugyan rántsa ki, kedves Bernát ur! — mondtam a kiváló és köztisztelőben álló mesternek.

— Ezt? — kérdezte mélyen elbámulva. — Ezt? Ezt a csudálatosan kisörölőt? Hiszen ennek semmi baja sincs...

S ezzel kezdődött egy vita, egy magas-örpüti és szenvedélyes vita a kisörölő sorsáról. Az én álláspontom az volt, hogy a kisörölő rossz, lyukas, büntetett előéletű és megbízhatatlan, tehát ki kell húzni. A művész ezzel szemben azt vallotta, hogy a fog jó, sőt kiváló, ilyen fogat tíz éve látott utoljára, feltétlenül meg kell menteni.

Mind a ketten érveket hoztunk fel álláspontunk igazolására. Ő megemlítette, hogy a fogazat az emésztés mechanikus szakaszának legfontosabb tényezője. Miután pedig ezt a mechanikus ténykedést semmi sem végzi oly jól, mint az eredeti fog, tehát ragaszkodik a furáshoz és a töméshez. Csudálkozok azon, hogy én, aki a halálbüntetés elvi ellensége vagyok, oly könyörtelenül ki akarom irtani az ártatlan kisörölőt.

En viszont azt vitattam, hogy a műfog éppen olyan jó, mint az eredeti s amellett nem fáj.

Végül is győztem. Elvégre birtokom belüli voltam, az én fogammal azt csinálók, illetve csináltathatok, amit akarok.

Keserű arccal, vonakodva helyezte rá a fogót a kis-örölőre, rántott egyet s a becsutott a következő pillanatban már ott hevert a köpöcsésében.

Mindezek után rátérek cikkem eredeti céljára, arra a világmegváltó ötletemre ugyanis, hogy közös elhatározással irtuk ki a fogainkat.

Mi, öregek, természetesen már elkész-tünk a dologgal. Nekünk már fájni fog mindörökké s agyarainktól legfeljebb ásó-kapa választ el bennünket. Ellenben a gyermekeink sorsát a kezünkben tartjuk.

Mentsük meg őket s öljük le fogazatukat már magjában. Az előbb felsorolt példák tanubizony-sága szerint ezzel, — ha magasabb szempontból tekintjük a dolgot — megment-jük őket attól a történelmi hisztériától, mely egy-egy társadalmat irányító egyén fogrendi alkotásának következménye-képpen eddig oly tragédiákba sodorta az emberiséget. Ki tudja, kitört volna-e a

világháború, ha II. Vilmosnak nem olyan vásottak a metszőfogai?

Egyetemes emberi szempontokból tehát javaslatom feltétlenül előnyös.

Ami viszont az egyént illeti?

Az egyén talán ellenvehetné azt, hogy a műfogor — amely természetesen helyettesítene a rendes fogakat, — degnasztáló. Ez azonban csak hitvány agyrem, melyet le kell győznünk. Mivel izlése-sebb egy nehezen tisztítható, alig hozzáférhető természetes fogor, mint az a műfogor, amely a nap bármelyik szakaszában kiemelhető, megtakarítható, gyémánttisztán tartható? Mivel izlése-sebb egy össze-vissza nőtt, romlásra hajlamos, mindenféle lerakódásoktól terített eredeti fogor, mint egy művészien harmónikusra faragott, ragyogóan fehér, elkövesedésre alkalmatlan műfogor?

S mivel lehet hasznosabb, célszerűbb az eredeti fogor, mely az esetek legnagyobb számában részeiben nem illik össze, mint a műfogor, amelyet tisztes szert alkothatok meg úgy, hogy legjobban metszenek, öröljenek, morzsoljanak és zúzzanak liszté, vagy péppé?

A fogatlanságban van valami tiszteletreméltó. Ismeretes, hogy egyszer Mátyás király megkérdezte a furfangos paraszt-tól:

— Hány még a 32, öregem?

ront az ÖRDÖG BIBLIÁJA

Három fiatal bécsi mágnás milliókat szerzett hamiskártyázással

Bosszúból a Wiener Club komornyikja árulta el üzelmeket

Bécs, április 20.

Nagyszabásu kártyabotrány tartja izgalomban az osztrák főváros arisztokrata körét. A rendőrség ugyanis váratlanul letartóztatta az előkelő Wiener Club három tagját, báró gelsei Guttmann Ottót, báró Manasse Henriket és Berzeviczy Györgyöt, valamint a klub komornyik-ját, Klehberger Hansot, akik ellen az a vád merült fel, hogy

hónapok óta folytatott hamiskártyázással rengeteg pénzt nyertek a klub-ban.

Az utóbbi időben a klub közönségének feltűnt, hogy a három fiatal arisztokrata, valósággal érthetetlen szerencsével játszik. Pár nappal ezelőtt egy kis affér támadt a kártyaszobában és az irányította a figyelmet a három mágnás felé. A legnagyobb csendben vizsgálat indult

A gazda nem jött zavarba, azonnal megértette, miről van szó.

— Az már biz csak 12, Felség!

Vagyis 20 fogat már kihullatott s mindössze 12 maradt.

Erre Mátyás megveregette a vállát megajándékozta. Tetszett neki, hogy parasztnak olyan kevés a fog.

Meg, hogy olyan sok az esze.

Egy másik esetben pedig, — kitűnő kollégám, Körösi Sándor meséli, — a Filippi szigeteken egy hittérítőt meg akartak enni a malájok. Szegény tisztetes nagy rémületében felkapta a reverendáját s kétségbeesetten futni kez-dett. A feketék utána. Már-már utolér-ték, amikor a derék atya eszméletlenül ije-delmében a szájába nyult, előkapta a fogorát és az istentelenek közé vágta.

Erre ezek leborultak előtte és megvá-lasztották királyuknak.

Ebből is látszik, hogy a műfogor mennyire magasabbrendű, mint a természet. Kulturjelenség, amely előtt a primitivebb nagy ösztönös tisztelettel hajol meg.

Vesse el tehát, kedves polgártárs, az előítéleteit és fontolja meg, hogy 20—24 használt, kopott fogból kifogástalan, vadonutuj műfogsort csinál önnek bármelyik mester.

(m. t.)

A VAGYON MIATT

Agyonverte apját és nagybátyját egy hilibi gazda-legény

Előbb elbujdosott, aztán mégis önként adta át magát a csendőrségnek az elvetemedett lú

Kézdivásárhely, április 20.

Megdöböntő kettős gyilkosság tartja izgalomban Hilib község lakosságát.

Gál László 26 éves földműves hosszabb idő óta rossz viszonyban élt apjával, Gál Alajos gazdával, valamint nagybátyjával, a 65 éves Gál Ferencel. A viszály oka anyagi természetű volt, amennyiben a fiatal Gál László nem volt nevelé-gedbe az apai javak elosztásával.

Néhány nappal ezelőtt Gál László bement Kézdivásárhelyre mulatni. Egy barátjával szórakozott, majd, amikor alaposan kitombolta magát, hazatért Hilibe és apjához szállt. Hogy ezután mi történt közöttük, azt eddig nem sikerült pontosan megállapítani. Tegnap délután 5 és 6 óra között Gál László ugylátszik ismét összeszólalkozhatott hatvanhat-éves apjával, mert hirtelen ólmos botot ragadott és azzal teljes erejéből apja fejére sújtott. A szerencsétlen ember jajszó nélkül összeesett és rövid idő múlva kisenvedett.

Ezután Gál László kirohant a község fő-

utcájára és

a vele éppen szembejövő unokabátyjával, a hatvanötéves Gál Ferencelrel ügött.

Ennek is a koponyáját verte szét és ez is csakhamar kisenvedett.

A gyilkos a két büntetett végrehajtása után visszatért a lakásba, magához vette vadászfegyverét és kiszökött a község határában levő erdőbe. Egy teljes napig hiába keresték a csendőrök, mignem

lelkismeretfurdalásaitól űzve, Gál László ma visszatért a községbe és önként jelentkezett a csendőrségnek, ahol letartóztatták.

A falu lakossága, amikor megtudta, hogy a gyilkos a csendőrségben van, meg akarta lincselni és csak nagynehezen sikerült Gál Lászlót átszállítani Sepsiszentgyörgyre, ahol átadták az ügyészségnek.

Gál Lászlóval együtt őrizetbe vették azt a barátját is, akivel a gyilkosság előtt mulatott és akiről az a feltevés alakult ki, hogy ő bujtotta fel Gál Lászlót apja és unokabátyja meggyilkolására.

BRASSO

„Modern Mozzó”

Telefon. 518.

Premier!

Ma szerdától

Premier!

Német énekes, táncos vígjáték

Legközelebbi előszám-attrakció:

»Maugundo«

a megsebezhetetlen fakirbámulatos produkcióival

Jön: Molnár Ferenc halhatatlan

színműve hangosfilmen

„LILLOM”

Főszerepben: H. A. Schletow, Ida Wüst, Julius Falkenstein. — Új Micki-Maus

Csütörtökön d. u. 3—5 ig

Matiné

10—15 lejes

helyárakkal

„A szent és rajongója”

Oroszország és Japán készülődik a véres leszámolásra

Státárium és rekvirálás az orosz-mandzsui határon — Japán az orosz emigráns csapatokkal próbálja beugratni a Szovjetet

London, április hó 20. Távolság Keleten a helyzet a legaggasztóbb mértékben elmérgesedett s Japán és a szovjet viszonya annyira feszült lett, hogy az új háború kitörésétől minden pillanathoz tartani lehet.

Mindaz, ami a Mandzsuria területén végighúzódó kelet-kínai vasútvonal körül történik, csak ürügy lesz arra, hogy a Távolság Keleten érdekelt hatalmak végső leszámolása kirohbanhasson. Oroszországnak védenie kell a keleti partokon már meglevő területeit a folyton növekedő japán éhséggel és hódításvágygal szemben. Amerika is szívesen eléje áll annak a döntésnek, amely végre tisztázza a Csendes Óceán hegemoniájának kérdését s a sokféle érdekek ütközőpontjában Kína, az anyaország sem maradhat télenél, ha csak nem vállalja annak a kockázatát, hogy idegen érdekek leszámolásában ismét megrövidítsék és területileg megcsönkítsák.

Ostromállapot az orosz határ mentén

A távol keleti készülődések fegyverzaja egyre erősebb lett az utolsó 48 óra leforgása óta. A szovjet, hogy Japán részéről semmiféle lépés készületlenül ne érje, szakadatlanul folytatja a mandzsuri határszélhez közel eső városok és helyőrségek megerősítését. Ezen a területen a vörös hadsereg főparancsnoksága már a hadiállapotot is életbe léptette s a hadsereg szükségleteinek biztosítására megkezdte az élelmiszerek és a járművek rekvirálását.

A vörös hadsereg parancsnokságának a rendelkezésére minden gyanús elemet eltávolítanak a határvárosokból.

A SZOVJETET JAPAN TAKTIKÁSA AKARJA HÁBORUBA SODORNI

A moszkvai lapok egyöntetűen arra az álláspontra helyezkednek a mandzsuri események következményeinek megítélésében, hogy Japán magatartása miatt az újabb orosz-japán háború kikerülhetetlennek látszik.

Az orosz kormány és hadvezetőség igen nagy aggodalommal nézi azt a sakkhuzást, amely — a jelek szerint — meg fogja ismét indítani Mandzsuriában az öldöklés véres munkáját. Észak-Kína területén ugyanis

rengeteg orosz emigráns él, akik minden alkalommal fegyveres alakulatokba tömörülnek és a jobban fizető fél oldalán vonatkoznak bele a távol keleti hatalmak érdek-háborúságába.

Igy volt ez két évvel ezelőtt is, amikor a kelet-kínai vasút miatt kitört orosz-kínai háborúban rendkívül zavartkeltő szerepet játszottak a kínaiak oldalán. Ma azonban a helyzet más és

a fehér-orosz fegyveres alakulatok a japán imperializmus szolgálatába szegődtek. A moszkvai sajtó nyíltan hangoztatja, hogy a háború szikráját ezek az emigráns csapatok fogják kipattantani.

Mert a japán kormány a kulisszák mögött, igazi keleti furfanggal és óvatossággal addig hecceli ezeket a fehér-orosz alakulatokat, amíg behatolnak a szovjet területre és merénylőket elküldetésével fegyveres beavatkozásra kényszerítik a vörös csapatokat. Japán pedig azután méltán hivatkozhatna arra, hogy a háborút a szovjet kezdte meg.

MAA TÁBORNOK LELEPLEZI A JAPÁN IMPERIALIZMUS CÉLJAIT

A japán-kínai konfliktus harcainak és eseményeinek legkalandosabb figurája, Maa-csangszan kínai tábornok volt. Amikor két-százötven éves volt, hogy Japán kiküldtette Mandzsuria függetlenségét, egyszerre az egész világsajtót bejárta az a hír, hogy Maa tábornokot meggyilkolták. A hír nem volt igaz, mert a tábornok egyszerűen átsétált az új mandzsuri kormány szolgálatába. E pillanathoz viszont Maa tábornok már orosz területen van. Faképnél hagyta a mandzsuri kormányt is.

A hivatalos orosz távirati iroda most közli Maa tábornoknak egy távirati jelentését arról, hogy mik is Japánnak tulajdonképpeni céljai a „független” Mandzsuriában? Maa tábornok a táviratban elmondja, hogy

a mandzsuri kormány hadügyminiszteri székében alkalma volt meggyőződni arról, hogy a japánok alattomos módon anektálnak a káriják Mandzsuriát.

A mandzsuri hivatalokban máris japán tisztviselők uralkodnak.

A távirat a továbbiak során közli Maa kínai tábornok Honjo japán tábornokkal, valamint Dojhar japán katonai parancsnokkal folytatott beszélgetését, amelyek folyamán a két japán tiszt kijelentette, hogy

a mandzsuri kormány megalakításával Japán megjelölte a távolkeleti japán ura-

lom határát.

Maa tábornok adatokat sorol fel a japánok Mandzsuria telepítési akciójáról és a japánok kegyetlenségeiről, akik az ellenszögölőket elevenen égetik meg. Végül arra tesz célzást a táviratban, hogy a japán imperializmus céljairól jelentést tesz a Népszövetségnek.

Sztrájkba léptek a kelet-kínai vasút alkalmazottai.

Néhány nappal ezelőtt a kharbini állomás közelében bombamerényletet követtek el egy japán csapatszallító vonat el-

len. A vizsgálat során 40 vasutast letartóztattak, a bombamerénylet elkövetésének gyanúja alatt. A vasutasok ártatlanságukat hangoztatják, társaik pedig mindent elkövetnek arra, hogy kiszabadítsák őket. Minthogy kísérleteik nem jártak eredménnyel,

most a kelet-kínai vasút összes alkalmazottai sztrájkba léptek.

A tüntető sztrájk következtében a kelet-kínai vasútvonalon egyszerre megállt minden forgalom.

Leégett a bukaresti Zamfirescu csokoládé-gyár Az uralkodó is majdnem megsebesült az oltásnál

Bukarest, április 20.

Kedden este felé hatalmas tűzvész pusztított Bukarestben, amelynek az országosan ismert Zamfirescu-csokoládégyár esett áldozatul. A gyár négy óra körül fogott lángot és csakhamar legnagyobb része tűzben állott.

A fővárosi tűzoltóság hatalmas apparátussal vonult ki, megjelent Marinescu

rendőrprefektus, majd maga

az uralkodó is, akinek közvetlen közelében zuhant le egy üszkös gerenda.

A késő esti órákban sikerült csak a tüzet lokalizálni, ekkorra azonban már a gyártelep jelentős része leégett. Tíz munkás és nyolc tüzoltó megsebesült az oltásnál.

A kár meghaladja a tizenötmillió lejt.

A szász hitleristák tényleg lepaktáltak Temesváron a cuzistákkal

Tireanu bánsági cuzista vezér megerősíti a megegyezés híré

Temesvár, április 20.

Goga lapja, a Tara Noastra közölte először ezt a feltűnő és igen figyelemreméltó jelentést. A tudósítás szerint a múlt hét szombatján szokatlan tanácskozás színhelye volt Temesvár. Cuza hívei jelentek meg ott, de ezáltal nem utcai botrányt rendeztek, nem tartottak antiszemita tüntetéseket sem, ablakokat sem vertek be, hanem egészen komoly, szokatlanul komoly, egy kissé talán nagyképi, de minden tekintetben figyelemkeltő paktumot kötöttek, amely mögött a beavatottak még a „külpolitikai” horizontok emlegetését sem tartják ildomtalanoknak. A „külpolitikai” horizontot Hitler s ennek a horizontnak az itteni képviselője az erdélyi szászok egyik jelentékeny csoportja, amely ellenvéleményt jelentett be Németország hivatalos politikájával kapcsolatban s azt tartja, hogy ha ott Hitlerre rossz idők járnak is, majd itt, Romániában, Erdélyben kellőleg művelik és trágyázzák tovább a hitlerizmus zsenge hajtásait...

Goga lapjának értesülése szerint ezen a nevezetes temesvári paktumkötésen, amit nemrégiben egy Aradon tartott hasonló természetű tanácskozás előzött meg, a romániaságot Cuza György dr., Cuza professzor fia és Tireanu Sándor dr., a Keresztény Nemzeti Liga bánsági elnöke, a szászokat pedig Fabricius dr. volt tüzerkapitány, a szász Selbsthilfe-mozgalom vezetője, elnöke és irányítója képviselte.

Mit tartalmazhat a kötött paktum? A B. L. temesvári munkatársa fölkereste Tireanu Sándor dr.-t, aki a „Sváte Banatului” című lapnak a szerkesztője és azonkívül, hogy a Keresztény Nemzeti Liga bánsági elnöke.

Tireanu dr. megerősítette a temesvári tanácskozás és a megegyezés híré is.

A paktumról magáról nem beszélt, ellenben kijelentette azt, hogy a tanácskozáson sokkal többet vettek részt, Bukarestből is, mint amennyiről a Goga lapja tud. A cél világos:

a keresztény világmozgalom erőteljesebb, harcosabb megnyilvánulása, Romániában is.

A Hitlerrel való összeköttetés természetesen politikai irányban is elkötelezi ezt a romániai megmozdulást. Ellene van-e tehát a hadikártalanítások fizetésének indokoltnak tartják a határrevíziókat és ahol ez a követelés felmerül, ott a népszavazást kívánják és követelik a kérdés eldöntését. Itthon, Romániában? Van ildoni használatra is programjuk. A legközelebbi választásokon már „pánárianus” jelszavakat tűznek a zászlóikra s bizonyos, hogy a győzelem nem marad el, mert most már a romániai keresztény mozgalomnak a németországi hitlerizmussal való összefogása döntő áttörő erőt kölcsönöz annak a keresztény világfelfogásnak, amely a tömegek lelkében él.

Ilyesmiket mondott Tireanu, aki egyik aktív részese volt a temesvári paktumnak. Valószínű, hogy többet is tud, de egyelőre nem akar mondani. Az a tény, azonban, hogy ennyit mondott, sőt a célkitűzések bátor hirdetésétől sem zárkózott el, világosan mutatja, hogy miféle alapjai vannak annak a cuzista grandomániának, amelyből az erdélyi szászok egyik csoportja is ki akarja venni a maga részét. Mindenesetre érdekes kurióziusz, hogy itt a kormány mögött egy új „külpolitikai” elkötelezettségre kötnek szerződéseket s hogy ebben a munkában tevékeny szerepet játszhatnak az egyik romániai népkisebbség, a szászok is.

AZ UTOLSÓ UT

Gyalogszerrel mendegéltem a Baross-téren, be a város felé. Délelőtti idő járta: siető járókelők zivaja, hazatérő bevásárlókkal zsúfolt villamosok, ügyes-bajos dolgokban cikázó taxi-utások. Az utcán járó ember nézi az ilyen köznapis forgalmat, de nem látja. Gépiesen ügyel a közlekedési rendőr mozdulataira, de közben eltűnik valamiről, ami éppen foglalkoztatja a gondolatait.

Mégis felfigyeltem valamire, sőt meg is állottam.

Egy ember lovat hajtott az uton. Nem is hajtott, úgy mentek ketten csendes bandukolással, elül a ló, mögötte az ember.

Az ember olyan szolgalegény-féle volt, kifejezéselén arcu, ballagó, akármilyen legyen, keshedt kalap a fején, kopott, ormólan csizma a lábán. A kabátján a régi hordás kifejezésedett foltjai, vastag, barna posztónadrágjának elől gumószerűen állott ki a térde. Unottan és közömbösen követte a lovat, de a kezében ostort tartott. Bizonyára egy-egy sarkonál, ha fordulni kellett a kellő utirányba, ezzel igazította utba a gebét.

Mert gebe volt ez, szegény, lónak alig is nevezhető. Elvéhéd, boldogtalan gebe volt, csak úgy nyögött belőle az öregesség. Emberben, ha előregedett, akár férfi, akár asszony, mindig látunk valami kedveset. Talán szülein öntudatlan gondolata, talán sajátmagunk előzőleg aggsága megösztegeti szemléletünket. De egy öreg lóban nincsen kedves semmi. A hasznavehetetlenség, a reménytelen sivárgás szomorú és kedvetlen képe az ilyen öreg ló. És ez a ló még sántított is hozzá. Az egyik hátsó lábát nem bírta. Első pillanatra látszott, hogy ezt a lábát eltörte. Három lábán vonszolta magát nagynehezen, nagy, kiszáradt, csunya fejét minden lépésnél mélyen leszegte, mikor törött lábát a földre tette és dobott egyet a testén, hogy a törött lábra rá ne kelljen nehezednie. A törött lábbal hosszút lépett, ép hátsó lábával gyorsat és rövidet. Bordái kilátszottak szerencsétlen bőrén, akár a mángorló. Hangot nem adott, de ahogy ott bicegett bémán, kinosan, ordítva jajgatott némaságából a szenvedés. Mögötte mendegélt a legény, lassan, arcán semmiféle gondolat kifejezésével.

És ahogy álltam ott a sarkon, kitaláltam ennek a nyomorúságos, hétköznapi processziónak a célját. Ez a legény a vágóhidra hajtja a törött lábú lovat, ahol a semmire sem jó párát le fogják bunkozni. A ló ment utolsó útján, a halála felé, élete utolsó félórát kinlódta törött lábbal. Én pedig elkezdtem magamban izgatottan vitatkozni egy ismeretlen vitázó féllal.

— Ez rettenetes! — kiáltottam magamban, — ezt a lovat viszik a halála felé.

— Mi van ebben rettenetes? Embernek is, állatnak is meg kell egyszer halnia, ez a világ rendje.

— De legalább vigyék a vágóhidra székére, ha már megölik. Még ily szörnyűségesen meg is szenvedjen azért, hogy elveszti az életét?

— Nem pihetik székére, a fuvar drága. A tulajdonosának, aki esetleg családós ember, illőbb dolog azért takarékoskodnia, hogy iskoláztassa a gyermekét.

— Mégis borzasztó nézni ezt az irtózatosszolgálatot. Ez a ló még így, bémán és öregén is erősebb, mint az az ember, aki mögötte megy. Ha ezse volna, az egészséges lábával meggrughatná a hajcsárt, azután lefekhetne a földre, hogy üssék agyon ott helyben, de ne kinózzák.

— Igen, ha ezse volna. De állat. Az ember hatalmasabb.

— És én ne sajnáljam a gyengébbet?

— Csak sajnál. De talán egy hasznavehetetlen lónál illőbb volna azt a tíz millió embert sajnálni, aki meghalt a világháborúban.

— Nem kell a dolgokat kiforgatni. Én ebben a lóban a világ minden olyan élőlényét sajnálom, akit visznek a halálba és nem menekülhet, pedig nem vétett semmit. Ez a ló mostanig dolgozott, szerencsétlenül járt és most megdöglik. Hogy így viszik a bunkó alá, az embertelen dolog. Meg kell rögtön ölni. Öljék meg szegényt, ne szenvedjen.

— Nagyon helyes. Eppen oda viszik: megölni.

Igy vitáztam ott a sarkon magamban, háborogva, rossz szájjal. A gyomromat ideges feszültség markolta meg, mint mindig, ha felháborít, vagy felizgat valami. Aztán valami megmagyarázhatatlan dühvel elindultam utamra. És érthetetlenül, csodálkozva azt mondtam magamban, hogy ebből a zagyva világból én nem értek semmit. És tétován restelkedtem a naivságomért.

HARSANYI ZSOLT

Nappalra és éjjelre egyaránt legjobb . . a

NIVEA-CRÉME

Legfontosabb alkotórésze a bőrápoló eucérit ugyanis teljesen behatol a bőrbe, anélkül hogy fényessé tenné azt. Nappal a Nivea-krém megvédi a zord időjárás káros hatásaitól, pótolja a szél és rossz idő által elvont bőrszöveteket és megőrzi a bőr puhaságát és simaságát. Éjjel a Nivea-krém felépítő és erősítő hat a bőr szöveteire, és ezáltal fiatalos, friss színt ad az arcnak. A Nivea-krém nem pótolható még a legdrágább luxus-krémmel sem: Nincs egyetlen más krém sem, amely a bőrápoló eucéritet tartalmazza; ezen alapszik a Nivea-krém meglepően jóteknő hatása.

Dobozokban: Lei 16.—, 34.—, 72.—, Tubusokban tiszta ónból: Lei 30.—, 45.—
Beier-dorf & Co. S. A. R., Braşov-Brasso, Strada Juliu Maniu 39

Amikor a kormány a Nemzeti Bankot segíti?

5 milliárd veszteség — a földön 5 milliárd nyereség — a holdban

Egy törvény, amelyet Gyárfás Elemér a szenátus színe előtt erkölcsellennek bélyegzett

5133 millió lejt fizetett ki a lerongyolt adózókkal a nagybankok elmanipulált pénzeinek pótlására

Bukarest, április 20.
A politikai élet középpontjában lát-
szólag az a heves küzdelem áll, amelyet
az ellenzéki pártok vezetnek. — Duca, Mi-
halache, Averescu és Goga indítottak az
„alkotmányos politikai élet” visszaállí-
sáért. Amhár ennek a küzdelemnek jel-
szavai igen hangosak, sőt helyenkint,
mint Averescu esetében is, szinte forra-
dalmiak, ennek ellenére a nagy ellenzéki
felvonulás most, a kánikulás politikai
holszezon elején nem tekinthető egyéb-
nek görög tüzes népünnepélynek.

Amely legfeljebb arra jó, hogy elvon-
ja a tömegek figyelmét arról, hogy az el-

lenzéki pártok a záruló parlament forró,
törvényzuhatagos napjaiban mennyire
teljesítik ellenőrző-szerepüket.

Amint nem tekinthető illuminációnál
egyébnek a 800 millió frankos párisi köl-
csónról szóló híresztelés sem.

Amely viszont legfeljebb arra jó,
hogy az embereket elkábítsa a jó, friss
pénz reményével olyannyira, hogy észre
se vegyék, mikor a nagy ígéretes közep-
te kiemelik zsebükkel a rosszt.

— Kiemelik mégpedig oly immorális
alapon, hogy az ritkítja párját! — mon-
dotta tegnap Gyárfás Elemér a szenátus-
ban.

Biztosítják a Banca Nationalát

Mi az az immorális alap, melyre Gyárfás
ily erős szavakkal mutatott rá?

Egy törvény, amely „A Banca Nationalának
a gazdasági válság következményeiből való
biztosítása” hangzatos címet viseli.

Ámbar furcsa dolog, hogy ugyanakkor, a
mikor a nyugdíjasok éhen fordulnak fel, a
mikor a tanítókat nem fizetik s amikor a roka-
kantak az utcán koldulnak, a kincstár a Nem-
zeti Bankot igyekszik biztosítani, még sem le-
het ezt a törvényt már eleve elutasítón fo-

gadni. Elvégre az állami intervencionizmus
korszakát éljük s egyik intervenció szükség-
szerűen maga után vonja a másikat. Lehet,
hogy a Banca Nationala tényleg rá van szo-
rulva a kincstári gyorssegélyre.

Nézzük hát meg, mit rejtenek ezek a sza-
vak: a Nemzeti Bank biztosítása?

Gyárfás Elemér alapos és éles fejtegetéssel
bizonyította be, hogy a törvény alapján
nem más,
mint Románia rongyokig leszegényedett

adózó polgárságának újabb öt milliárd lej-
jel való megterhelése, — néhány fővárosi
nagybank érdekében.

Ez az ötven millió 4 tételtől keletkezik.

Az első tétel azt a 309 millió lej veszteséget,
amelyet a Banca Nationala a font-sterling ár-
folyamhullámzás következtében szenvedett,
átírja a kincstárra.

Ennek az átvállalásnak semmiféle jogi
alapja nincsen, azonban valamennyire mégis
indokolható, mert a Nemzeti Bank a font-
sterlinget az állam külföldi fizetési kötelezett-
ségeinek céljaira tartálékoltta s így a kincstár,
ha jogilag nem is, de morálisan mégis obligó-
ban volt a bankkal szemben.

EZER MILLIÓS NEMZETI AJAN-
DÉK A NAGYBANKOKNAK

Ha az első tétel valamennyire magyarázha-
tó is, annál furcsább a második tétel, mely
átírja az állam számlájára azt az egyezer
millió lejes veszteséget, amely az öt bukaresti
nagybank szindikátusának támogatásával
kapcsolatban érte a Banca Nationalát.

Mi itt a helyzet?
Emlékeztet, hogy néhány hónappal ezelőtt,
a nagy bankválság idején, öt nagy bukaresti
pénzüntézet egy milliárd lej alaptőkével szin-
dikátusba tömörült. Ez az alaptőke, — főleg
a Marmorosch bank bukása miatt, — el-
uszott.

Mi lenne ennek a természetes következmé-
nye? Az, hogy a másik négy bank, amely a
válságot átúsztta, fizessen. Hiszen éppen azért
alakult a szindikátus, hogy a felelősség min-
nél szélesebbkörű legyen. A közönség felé
éppen az öt intézet csoportosulása jelentette
a megnyugtató biztonságot. De semmiesetre
se az a tudat, hogy, ha veszteség keletkezik,
ha az ötmilliárdos alaptőke eluszik, akkor az
adózóknak kell majd azt kiizadniuk.

Ha volt kellő fedezet, akkor most gyérünk
elő vele. Ha pedig nem volt, akkor
a bank sulyosan felelős a könnyelmű, meg-
alapozatlan, feleltelen kihelyezésért.

Egy pénzüntézetnek, vagy egy pénzember-
nek a lehetetlen üzleti politikáját nem lehet
az adózókkal megfizettetni.

Illelve meg lehet.
Mint a példa mutatja.

UJABB 3000 MILLIÓ SUTTYOM-
BAN

A harmadik tétel, amint arra Gyárfás rá-
mutatott, az a szakasz, mely az állam terhére
hárítja a Banca Nationala „konverziós vesz-
teségeit.”

Hogy ezek a veszteségek mekkorák lehet-
nek, arról a törvény szóval sem emlékezik
meg. Csak általánosságban beszél konverziós
veszteségről. Gyárfás azonban leszegényezte,
hogy a Banca Nationala mezőgazdasági vál-
tótárcája körülbelül 4 milliárd lej. Fbből 50
százalék a konverziós törvény értelmében
máris elveszett.

Tehát az adózók itt újabb kétezer millió
„ajándékban” részesülnek.

De a Nemzeti Bank veszteségei növekedni
fognak azáltal is, hogy csomó pénzüntézet a
konverzióval kapcsolatosan előreláthatólag
beadja majd a kulcsot. A Banca Nationala
3 milliárd lejnyi mezőgazdasági reeskomptot
folyósított. Ha ebből az összegből csak har-
minc százalék kerül is majd a bankbukások
miatt veszteségszámlára,

az adózóknak akkor is újabb egy millió-
dot kell majd kiizadniuk a Nemzeti Bank
javára.

A konverziós veszteségek megtérítése címén
tehát háromezer millió lejt, egészen horribilis
összeget raknak rá a polgárság vállaira.

S MEG \$24 MILLIÓ

Ez a negyedik tétel, amellyel a Steaua Ro-
măna petróleumvállalat részvényeinek árfo-
lyamvesztését lesz köteles a nyájás adó-
alany a bankok javára leguberálni.

A jogcím, amelyet e képtelen ügylethez ki-
tálatnak, az, hogy az árfolyamvesztések a
Steaua Romăna nacionalizálásának folyamán
következtek be.

Ez lehet, — mondotta Gyárfás. De vajjon
hány vállalatot nacionalizáltak és hány szen-
vedett emiatt árfolyamvesztéseket? Miért ép-
pen ezeket a részvényeket kártalanítja a
kincstár. S hogy jön ahhoz az adózó, aki
amugy is elért inségeinek végére, hogy beteg
kalkulációk következményeit viselje?

AZ A BIZONYOS „KÖLCSON”

Ugyanakkor tehát, inkor országszerte az
általános végelgyengülés jelei mutatkoznak,
amikor nem fizetik a nyugdíjakat, amikor
éheznek a tanítók, amikor kétségbeesettek a
tisztviselők, amikor felfordulnak a munkanél-
küliek, amikor minden kereskedő és iparos
csak a helyzeti tehetetlenség ürügyén léleg-
zik még, a kormány 5 milliárdnál nagyobb
nemzeti ajándékot folyósít a nagybankok-
nak.

Ez az, amit Gyárfás Elemér erkölcsellen-
nek nevezett.

S ez az, amit a szenátus egyetlen szavazat
kivételével nyugodt szívvel megszavazott.

Ezért, hogy az ellenzék görög tüzes kiroha-
násokat hajt végre. Ennek a fénye elvakítja
a szemeket.

S ezért, hogy az országot telekürtölik a 800
milliósi külföldi kölcsön hirharangolásával.

Ez a kölcsön, sajnos, csak szó. Amely tud-
valevőleg elrepül. De, még ha igaz volna is,
akkor sem jelentene sokat. Mindössze 5 és fél
milliárdot. Tehát pontosan annyit, amennyit
most az ország a bankok javára törvényileg
megszavazott és elköltött.

A kölcsönt, amelyről egyelőre csak álmo-
dunk, már eleve elfecséreltük.

Van egy 5000 milliósi veszteségünk a földön.
Itt. Lejben.

S egy 5000 milliósi nyereségünk a hold-
ban. Ott, helyben.

(m. i.)

„Lakás kerestetik”

Irta: ANGELO FRATTINI

Egy vidám fürdőhely Grand Hoteljé-
ben ismerkedtek meg. Együtt táncoltak
jónéhányszor, mint ahogy ez majdnem
mindig lenni szokott, ha egy fiatalember
és egy fiatal leány megismerkedik egy
vidám fürdőhely Grand Hoteljében;
augusztus és a nyaralás végén eljegyez-
ték egymást, mint ahogy ez néha lenni
szokott, ha egy fiatalember és egy fiatal
leány együtt táncolnak jónéhányszor
egy vidám fürdőhely Grand Hoteljében;
és hazatérve továbbra is szeretnék egy-
mást, azt sem felejtették el, hogy jegye-
sek, mint ahogy ez nem éppen mindig
szokott lenni, satöbbi, satöbbi, satöbbi.
A szüleiket pedig boldoggá tette az ő
boldogságuk. Így tehát egy szép napon
összeültek, hogy megállapodjanak az eskü-
vő napjában.

— Legyen december ötödikén, Tina
születésnapján, — indítványozta a meny-
asszonyt Tinának hivaták).

— Oh, de miért várjunk ilyen sokáig?
— tiltakozott tüzesen Gerardo, (Gerardo
volt a vőlegény neve). Nem kelhetnének
egybe, mihelyt alkalmas lakást talál-
tunk?

— Igen, igen, — szolt közbe Tina, —
összehazasodunk, ahogy lakást találunk.
Eme látszólag bizonytalan időpont ki-
tűzésével Tina és Gerardo esze azon járt,
hogy igen hamar meglesz az esküvő.
Mert Gerardo — egyedül Tina tudta ezt
— már talált lakást: öt pompás szobát
Milánó központjában, tágas balkonnal,
fürdővel, légfűtéssel, lifttel, atánylag
tisztességes árért. Egyszóval Gerardo sze-
rencsés ember volt; feleséget keresett és
ime oly tökéletes lányt talált, mint Tina
— micsoda szőke haj, micsoda kék szem-
ek! — lakást keresett és micsoda lakást
talált. Valóban vannak emberek, akiket
a sors elhalmoz minden jóval, míg máso-
kat viszont makacs kitartással üldöz. De,
azt hiszem, ez nem alkalmas pillanat arra,
hogy filozofáljunk.

Gerardo szeptember tizenkettedikén,
névnapja alkalmából egy vidám vacsora
után ünnepélyesen közölte a társasággal

— névszerint, apjával anyjával, Tina
apjával és anyjával s az imádott Tiná-
val, — hogy van lakás!

— Képzeltétek, öt pompás szoba, lift
fürdővel, balkonnal és légfűtéssel...

Nagy örömben, meghatottságában a
liftet s fürdőszobát egyberakta. A lakás
zengő dicsőítése után pedig diadalmasan
szólitott fel minden jelenlevőt:

— És most találjátok ki az árát; mond-
játok egy számot...

A kérdezettek mind legalább három-
szor annyira gondoltak, mint amennyit a
lakásért kértek. Gerardo győzelme tehát
lehangos volt és a vacsora végén a
négy öreg belenyugodott: legyen meg
három hét múlva az esküvő.

Gerardo és Tina általános helyeslés
közepette hivatalosan megcsókolták egy-
mást; először — arcon. De másnap reg-
gel beütött a villám, váratlanul, mint
minden valamirevaló villámcsapás.
Ajánlott levél érkezett a házigondnoktól,
akinek hatáskörébe tartozott az öt felsé-
ges szoba, a lift légfűtéssel és balkonnal
fürdőszobával, amelyben értesíti Gerardot,
hogy a megbeszélrt árba nincs belcérve
a fűtés s ennek díja évenként további
3000 líra. A „ritka alkalom”-ból „közön-
séges rablás” lett. S mivel Gerardo anyá-
gi egyensúlya nem bírt el ilyen túlterhe-
lést, a lakás vonzóereje egyszerre lénye-
gesen csökkent. Valamikor megfestették
Napoleont és vezérkarát, amint a gyászos
oros hadjárat után a zöldasztal köré
gyűlnek; sápadt, ijedt arcok, zeredt, re-
ménytelen tekintetek, halálos kétségbe-
esés. A még aznap estére összehívott csa-
ládi tanács ehhez a képhez hasznított és
Gerardo személyesítette Napoleont.

— Mit csináljunk? — kérdezte hosz-
szu és mély csend után.

— Mást lakást keressünk, — mondta
Tina igen halkán.

Sulyos megpróbáltatások sulyos elha-
tározásokra bírnak és a családi tanács
végén eszerint döntöttek.

Bizva abban, hogy nemsokára új la-
kást találhatnak, az esküvő napját mégis
csak december ötödikére, Tina születés-
napjára tűzték ki.

Eme emlékezetes este óta a két család
nyugalma fel volt durva. Megszaporod-
tak a közös vacsorák, hogy kölcsönösen
beszámolhassanak egymásnak a kutatá-
sok eredményéről; hétkor reggel már ut-
rakészen böngezték az újsághirdetése-
ket, kilenckor este holtfáradtan értek
haza a város legkülönbözőbb és legtávo-
libb negyedeiben végzett cserkészések
után; tüvé tették a belvárost és környé-
két, kinyomultak a vámon tniig, ahol az
új, elegáns utcák keletkeznek, naponta
bejártak vagy tíz kilométert, megmász-
tak tán ezer lépcsőt, föl- és leszálltak lif-
teken szüntelenül. Semmi. Nem találtak
semmit. Tina apja azonban rájött, hogy
miért van ez így. Mert elég együgyűen
hármasával barangolnak (Gerardo és a
szülei, Tina és a szülei); így csak kétfé-
le eshetőség van, pedig hatféle lehetne,
ha mindkét család minden tagja önálló-
an nyomozna.

Eme zseniális indítvány általános he-
lyeslésre talált és másnap reggel, miután
együtt erővel, szorgosan átnézték min-
den lakáshirdetést, Tina, apja, anyja,
Gerardo, anyja apja, mind a hatan kü-
lönváltak s egyetlen céllal, de hatféle
irányba indultak utnak.

Lakást nem találtak továbbra sem, de
napról-napra rendületlen reménnyel biz-
tak a másnapban. S mivel a különvált
kutatók különböző időben kezdtek haza-
szállingózni, egyelőre felfüggesztették a
közös vacsorákat. Ezt az alkalmat a je-
gyesek szülei használták fel a leggyor-
sabbban. Miután nem kellett azonnal be-
számolniuk, egyszerűen beszüntettek
minden tevékenységet, persze nyíltan to-
vábbra is hangoztatva kutatásaik állha-
tatos, de, sajnos, sikertelen voltát.

Ha folytatnánk még sokáig ezt a
herce-hurcát, — mondták magukban, —
megbolondulnának. S az öregek közmon-
dásos önzésével így gondolkodtak: — Vég-
tére az ő boldogságukról van szó, fiata-
lok, az ő dolguk.

Igy Gerardo és Tina vállalkozásukban
egyedül maradtak. Erről persze nem tud-
tak és megkésztették erejüket, hogy si-
kertelenül kereső szüleiknek majd mond-
hassák:

— Én találtam!

De eredmény nem mutatkozott. Gerar-
do és Tina most már alig látták egymást,
mert míg az egyik a város északi végén

kutatott, a másik a déli végén tartózkod-
ott, villamoson utazott, vagy taxit haj-
szolt; és sokszor este Gerardo oly faradt
volt, hogy az asztaltól egynesen az
ágyba ment, anélkül, hogy menyasszo-
nyát meglátogatná. Azonban mindig tele-
fonált neki:

— Tina, te vagy? Ujság?... Semmilyen?
Nálam se... Szeretsz?... Mindig... Na-
gyon... én is téged... Viszontlátásra hol-
nap...

Egy napon Tina telefonált:
— Gerardo... drágám... hallgass ide: jó
uton haladok. Hat gyönyörű szobáról
tárgyalok... Corso Vittoria... nagyszerű
hely, ugy-e? A háztulajdonos nincs ott-
hon, de én holnap megint beszéllek a
gondnokkal, aki egyúttal társulajdo-
nos...

És Gerardo:
— Nekem is van jó hírem; öt hatalmas
szoba... minden kényelem. A háziasszony
süket és nem érti meg az embert, csak
ha a kezével mutogat; de már beszéltem
a fiával és a lányával. Holnap este el-
mondom... Szeretsz?... Én is téged...

Másnap elromlott a telefon s Tina és
Gerardo nem látták egymást és nem be-
szélhettek. A fiatalember azonban küld-
döccel üzentette, hogy a legjobb uton
halad és a lány sürgönyben közölte, hogy
a tegnapi jó hírek csak kitalációk;
váltak: aztán majd együttesen döntenek,
hogy melyik lakást válasszák. A sors
nem lehetett már sokáig kegyetlen két
szerelmessel szemben, megtagadva tőlük
a jogos boldogságot.

De minden jó, ha a vége jó; és végül,
annyi várakozás után az illetékes szülők
igaz öröme Tina és Gerardo megháza-
sodtak.

Tina férjhez ment a házigondnokhoz,
aki egyúttal társulajdonos és Gerardo
elvette feleségül a lányt, kinek anyja,
a süket háziasszony nem érti meg az em-
bert, csak ha kézzel mutogat.

LEGJOBB HASAJTO
a növényi és opiotherapius kivonatából készült

GRAINS DE VALS!
Tisztítja a Májat, Gyomrot
és a Belekert!

Hírek

Bukarestbe jártak öt székely asszonyok...

Csikszereda, április 20.

Kisírt szemekkel hazaérkeztek tegnap az öt székely asszonyok... Hátukon hozták zsákukat, a nehezét, keserveset, könnyel áztatottat, százszor megáztatottat.

Hátukon hozták zsákukat, a zsákban nyugdíjas sorsukat a kisírt szemmel hazaérkező öt székely asszonyok...

Ballada ez, új székely ballada, elejétől a végig.

Igy kezdődött:

Tóth Anna, Szász-Gáspár Borbála, özvegy Tamás Ignácné, Lukács Karolina és Balázs Anna részben dítrói, részben gyergyóremetei asszonyok, részben nyugdíjas özvegyek, részben hadiözvegyek, részben özvegyek. Összetanakodtak, sok könnyet hullattak, épít fakszióitak.

Tizenkilenc hónap óta nem kaptak egyetlen garast sem, tovább már nem bírják. Nem is tűrik. Mert annyi bizonyos, hogy az a pénz elküldik Bukarestből, csak hogy utközben odalesz, elolvad, tövigég, mint a fagygyugyertya. „Menjünk a hóra, menjünk Bukarestbe, ahonnan a pénz elküldik!”

Igyen határoztak a hiszékeny színű öt székely asszonyok...

És a határozatnak eleget is tettek. Összegyűjtötték a két faluból az összes hadiözvegy nyugdíjkönyvecskéket, zsákba pakolták s a vonatra ültek.

És megérkeztek Bukarestbe. Elszánt hátsorúak itt se hagyta el őket. Csak hogy beszélni senkivel se tudtak. Fülke-restek a minisztériumokat, de a porlások mindenütt elkergették őket. Kevéske pénzük hamar elfogyott. Napokon keresztül hányódtak Bukarest utcáin. Éjjel a Dâmbovița hidjai alatt aludtak, ha tudtak, megismerték a bukaresti rendőroket és megkóstolták a gummibotot. Egy hetet hányódás után valaki megkönyörült rajtuk és megadta nekik a Magyar Párt irodájának a címét. Most már képviselők vették kezükbe az ügyüket, újra eljártak a minisztériumoknál, de minden remény nélkül. Végre Páll Gábor dr. képviselő adott nekik utiköltséget, — hazefelé.

És kisírt szemekkel hazaérkeztek tegnap az öt székely asszonyok.

Hátukon hozták zsákukat, a nehezét, keserveset, könnyel áztatottat, sokszor megáztatottat...

(k. s.)

— Felborult a Szatmár-nagysomkúti autóbusz. Szatmárról jelentik: Kedden délután Sárköz és Gombás községek között felborult a zsufolásig telt Szatmár-nagysomkúti autóbusz. Az utasok valamennyien megsebesültek, közöttük a leg súlyosabban Zeisberger jegyző, akinek mindkét lába eltört. A vizsgálat megindult.

— Husz lej miatt meggyilkolták. Nagyváradról jelentik: Kiss Gábor elési lakos tegnap este hazafelé tartott, amikor hirtelen két utonálló támadta meg. Rövid dulakodás után a banditák Kiss meggyilkolták, majd átkutatták a zsebeit, de csak husz lej találtak nála. A borzalmas tett elkövetése után a gyilkosok elmenekültek. Egyiküket ma sikerült elfogni, míg a másik után nyomoznak.

— Földvár lett Szatmár. Tudósítónk jelenti: A CFR vezérigazgatósága ma értesítette Szatmár tanácsát, hogy a várost földvárossá nyilvánította. Érdekes, hogy évek óta kéri a város ezt a kedvezményt és most adták meg, amikor a híres strandot, amely a város firdőjévé megadta, elvitte az árvíz. A strand restaurálási munkálatai erre természetesen megindultak.

— „Gázlecek” a nagyvárad középiskolákban. Nagyváradról jelentik: Ma délután kultuszminiszeri rendelet érkezett az itteni középiskolákhoz, amelyeknek hatodik, hetedik és nyolcadik osztályában gázlemez teszi a gázoktatást, illetve a gázlemez elleni védekezés kitanulását.

— „Gázlecek” a napokban már meg is kezdődnek.

— HARMONIA CSÖDKERES AZ ARADI PIACON. Tudósítónk jelenti: A Holla-gerger és Társa zofingeni füzőárnyvár csödot kért az aradi Splendid füzőterem ellen. Követelésének összege 300 000 svájti frank. A Heller és Deutsch nagyvár-
cég Szűcs Simon és neje aradi gyar-

— Földvár lett Szatmár. Tudósítónk jelenti: A CFR vezérigazgatósága ma értesítette Szatmár tanácsát, hogy a várost földvárossá nyilvánította. Érdekes, hogy évek óta kéri a város ezt a kedvezményt és most adták meg, amikor a híres strandot, amely a város firdőjévé megadta, elvitte az árvíz. A strand restaurálási munkálatai erre természetesen megindultak.

— „Gázlecek” a nagyvárad középiskolákban. Nagyváradról jelentik: Ma délután kultuszminiszeri rendelet érkezett az itteni középiskolákhoz, amelyeknek hatodik, hetedik és nyolcadik osztályában gázlemez teszi a gázoktatást, illetve a gázlemez elleni védekezés kitanulását.

— „Gázlecek” a napokban már meg is kezdődnek.

— HARMONIA CSÖDKERES AZ ARADI PIACON. Tudósítónk jelenti: A Holla-gerger és Társa zofingeni füzőárnyvár csödot kért az aradi Splendid füzőterem ellen. Követelésének összege 300 000 svájti frank. A Heller és Deutsch nagyvár-
cég Szűcs Simon és neje aradi gyar-

— Földvár lett Szatmár. Tudósítónk jelenti: A CFR vezérigazgatósága ma értesítette Szatmár tanácsát, hogy a várost földvárossá nyilvánította. Érdekes, hogy évek óta kéri a város ezt a kedvezményt és most adták meg, amikor a híres strandot, amely a város firdőjévé megadta, elvitte az árvíz. A strand restaurálási munkálatai erre természetesen megindultak.

— „Gázlecek” a nagyvárad középiskolákban. Nagyváradról jelentik: Ma délután kultuszminiszeri rendelet érkezett az itteni középiskolákhoz, amelyeknek hatodik, hetedik és nyolcadik osztályában gázlemez teszi a gázoktatást, illetve a gázlemez elleni védekezés kitanulását.

— „Gázlecek” a napokban már meg is kezdődnek.

— HARMONIA CSÖDKERES AZ ARADI PIACON. Tudósítónk jelenti: A Holla-gerger és Társa zofingeni füzőárnyvár csödot kért az aradi Splendid füzőterem ellen. Követelésének összege 300 000 svájti frank. A Heller és Deutsch nagyvár-
cég Szűcs Simon és neje aradi gyar-

— Földvár lett Szatmár. Tudósítónk jelenti: A CFR vezérigazgatósága ma értesítette Szatmár tanácsát, hogy a várost földvárossá nyilvánította. Érdekes, hogy évek óta kéri a város ezt a kedvezményt és most adták meg, amikor a híres strandot, amely a város firdőjévé megadta, elvitte az árvíz. A strand restaurálási munkálatai erre természetesen megindultak.

— „Gázlecek” a nagyvárad középiskolákban. Nagyváradról jelentik: Ma délután kultuszminiszeri rendelet érkezett az itteni középiskolákhoz, amelyeknek hatodik, hetedik és nyolcadik osztályában gázlemez teszi a gázoktatást, illetve a gázlemez elleni védekezés kitanulását.

— „Gázlecek” a napokban már meg is kezdődnek.

— HARMONIA CSÖDKERES AZ ARADI PIACON. Tudósítónk jelenti: A Holla-gerger és Társa zofingeni füzőárnyvár csödot kért az aradi Splendid füzőterem ellen. Követelésének összege 300 000 svájti frank. A Heller és Deutsch nagyvár-
cég Szűcs Simon és neje aradi gyar-

— Földvár lett Szatmár. Tudósítónk jelenti: A CFR vezérigazgatósága ma értesítette Szatmár tanácsát, hogy a várost földvárossá nyilvánította. Érdekes, hogy évek óta kéri a város ezt a kedvezményt és most adták meg, amikor a híres strandot, amely a város firdőjévé megadta, elvitte az árvíz. A strand restaurálási munkálatai erre természetesen megindultak.

— „Gázlecek” a nagyvárad középiskolákban. Nagyváradról jelentik: Ma délután kultuszminiszeri rendelet érkezett az itteni középiskolákhoz, amelyeknek hatodik, hetedik és nyolcadik osztályában gázlemez teszi a gázoktatást, illetve a gázlemez elleni védekezés kitanulását.

— „Gázlecek” a napokban már meg is kezdődnek.

— HARMONIA CSÖDKERES AZ ARADI PIACON. Tudósítónk jelenti: A Holla-gerger és Társa zofingeni füzőárnyvár csödot kért az aradi Splendid füzőterem ellen. Követelésének összege 300 000 svájti frank. A Heller és Deutsch nagyvár-
cég Szűcs Simon és neje aradi gyar-

— Földvár lett Szatmár. Tudósítónk jelenti: A CFR vezérigazgatósága ma értesítette Szatmár tanácsát, hogy a várost földvárossá nyilvánította. Érdekes, hogy évek óta kéri a város ezt a kedvezményt és most adták meg, amikor a híres strandot, amely a város firdőjévé megadta, elvitte az árvíz. A strand restaurálási munkálatai erre természetesen megindultak.

— „Gázlecek” a nagyvárad középiskolákban. Nagyváradról jelentik: Ma délután kultuszminiszeri rendelet érkezett az itteni középiskolákhoz, amelyeknek hatodik, hetedik és nyolcadik osztályában gázlemez teszi a gázoktatást, illetve a gázlemez elleni védekezés kitanulását.

— „Gázlecek” a napokban már meg is kezdődnek.

— HARMONIA CSÖDKERES AZ ARADI PIACON. Tudósítónk jelenti: A Holla-gerger és Társa zofingeni füzőárnyvár csödot kért az aradi Splendid füzőterem ellen. Követelésének összege 300 000 svájti frank. A Heller és Deutsch nagyvár-
cég Szűcs Simon és neje aradi gyar-

— Földvár lett Szatmár. Tudósítónk jelenti: A CFR vezérigazgatósága ma értesítette Szatmár tanácsát, hogy a várost földvárossá nyilvánította. Érdekes, hogy évek óta kéri a város ezt a kedvezményt és most adták meg, amikor a híres strandot, amely a város firdőjévé megadta, elvitte az árvíz. A strand restaurálási munkálatai erre természetesen megindultak.

— „Gázlecek” a nagyvárad középiskolákban. Nagyváradról jelentik: Ma délután kultuszminiszeri rendelet érkezett az itteni középiskolákhoz, amelyeknek hatodik, hetedik és nyolcadik osztályában gázlemez teszi a gázoktatást, illetve a gázlemez elleni védekezés kitanulását.

— „Gázlecek” a napokban már meg is kezdődnek.

— HARMONIA CSÖDKERES AZ ARADI PIACON. Tudósítónk jelenti: A Holla-gerger és Társa zofingeni füzőárnyvár csödot kért az aradi Splendid füzőterem ellen. Követelésének összege 300 000 svájti frank. A Heller és Deutsch nagyvár-
cég Szűcs Simon és neje aradi gyar-

Játék a tűzzel

Ujra sztrájk fenyeget Resicán

Az ígért 23 millió 100–200 lejes előlegekké zsugorodott, amit az elkészeredett munkások visszautasítottak

Temesvár, április 20.

A Resicza-üzemnél újból aggasztóan elmergesedett a helyzet.

A múlt heti bukaresti tárgyalások és ígéretek következményeképpen — amiről különben a B. L. már részletesen beszámolt — a Resicza-üzemek igazgatósága előbb hétfőre, majd keddre ígérte a munkásoknak, hogy a hónapok óta elmaradt munkabérek legalább részben kifizet. Hétfőn nem történt semmi érdemleges. A munkásság türelmetlenkedett, de várt. Kedden aztán bekövetkezett a kellemetlen meglepetés.

Az igazgatóság közölte a munkásokkal, hogy az államlól nem kapott pénzt s így nincs abban a helyzetben, hogy a hátralekös béreket kifizesse. Legfeljebb annyit tehet, hogy 100–200 lejes előle-

matáru nagykereskedő ellen azért kérte a csődeljárás megindítását, mert a cég a már folyamatban levő kényszerezési eljárást nem teljesítette vállalt kötelezettségét. A harmadik csődot Juhász Géza dr. aradi ügyvéd kérte meg a Gyöngyházipar részvénytársaság ellen. Követelésének összege 150.000 lej, de helygköltségek megtakarítása érdekében mindössze 5000 lejért érvényesített ebből az összegből.

RÉMES SZENVEDÉS.

— A feleségem mondhatatlan kinokat szenved.

— Szegény asszony! Mi baja van?

— Be van dagadva a torka és nem képes róla beszélni.

— A NYUGDIJASOK UJABB DEMONSTRÁCIÓJA BRASSÓBAN.

A brassói nyugdíjasok tegnap demonstrációt rendeztek a prefektúra előtt, követelve a hátralekös illetményeik kifizetését. A prefektus ígéretet tett, hogy haladéktalanul interveniál Bukarestben megfelelő összeg kiutalása végett. Jelenleg az a helyzet, hogy a márciusi és áprilisi nyugdíjakat nem fizették meg ki.

— Gyengélkedés idején, különösen ha a rosszullétet szorulás fokozza, a természetes „Ferenc József” keserűvíz fájdalommentes székürlést és kielégítő emésztést hoz létre. Híres nőorvosok a legnagyobb elismerés hangján írják a valódi Ferenc József vizről, mert ez a kritikus korban is hosszabb időn át alkalmazható, anélkül, hogy káros eredménye változnék. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Agyonlőtte, mert áldott állapotba került a szeretője. Nagyváradról jelentik: A bihar megyei Rosiori-községben Bot Gábor családosa gazda agyonlőtte magát és azonnal meghalt. Tettét azért követte el, mert szeretője áldott állapotba került és félt, hogy felesége és gyermekei megtudják.

— MOZIVALSÁG MARAMAROSSZIGETEN. Maramarosszigetről jelenti tudósítónk: Régebben két mozgószínház volt Szigeten: a Városi Mozi és az Astra. A Városi Mozgó különféle szabálytalanságok címén bezárták és így Szigeten egyedül az Astra mozi maradt, amely azonban olyan rosszul megy, hogy előadásainak számát csökkentette. Az Astra ezután hetenként csak háromszor tart előadást és e három estén csak egy filmet vetít.

— NYOLCMILLIÓ FRANK AZ ISZAPBAN. Párisból jelentik: Különös baleset

Ábrahám Pál zenéjével.

történt Cherbourghan, a francia banknak szánt legutóbbi aranyszállomány megérkezésekor, amelyet a Berengaria gőzös hozott magával. A szállomány 426 hordó arany volt, hatszázmillió frank értékben. Kirakodás közben hirtelen elszakadt az egyik daru láncszeme s tíz hordó a rakodópartra zuhant, ahol szétesett. Nyolc közülük legurult a tengerbe. Nyomban buvárokat kerítettek elő, hogy a tengerbe esett aranyrudakat megmentsék. A kikötő partja tövében azonban rendkívül iszapos a tenger s eddig csak néhány hordót tudtak kimenteni. Nyolc millió frank még ma is az iszapban hever.

— A brassói rendőrség hírei. A brassói rendőrség tegnap letartóztatta Gáspár Miklós, Iscovits Salamon és Müller Sándor betörőket, akik legutóbb Balascu

geket ad.

A munkásságot ez a bejelentés igazán váratlanul érte. Arra már mindenki felkészült, hogy nem kapja meg összes követeléseit, de arra még csak nem is gondoltak, hogy hónapok visszatartott fizetésére 100–200 lejes előlegeket kínáljanak. A megdöbbenés akkora volt, hogy a kiadott előlegeket a munkások nem vették fel, hanem visszautasították, bejelentve azt is, hogy

ilyen körülmények között nem látják lehetőségét a további nyugodt munkának.

Tudósítónk jelentése szerint az egész Resicán nagyon izgatott a hangulat.

Kedden újabb csendőrsztagokkal erősítették meg az eddig odavezényelt karhatalmi különítményeket.

György ügyvédől nagyobb pénzüsszeget loptak. A tetteseket a Suzanna Kavernában fogták el, ahol az ellopott pénzt éppen elmulatták. — Tilea Nicolae rendőrtől a napokban három ezer lejt „emeltek el.” A megindított nyomozás során kiderült, hogy Opreanu János és barátja, Muntean Mária, lopták el a három ezer lejt a rendőrtől. Mindkettőjüket őrizetbe vették.

— EGY EGÉSZ FALU LAKÓSSÁGA

TÖMLÖCBEN. Königsbergből jelentik: Litvánia egyik kis falvának, Naujamiestának lakossága ellen már évtizede pereskedik a kormány egy erdőeske kihasználása miatt, amely szorosan a falu határára húzódik s amelyből a falu lakossága már évszázadok óta fogva tüzelőfáját „szerzi.” Évtizedeken át sújtotta előbb a cári kormány, a forradalmak után pedig a litván köztársaság a falu lakosait szigorú büntetésekkel, anélkül, hogy abbahagyták volna a rablógazdálkodást. Végül aztán odafeljött a dolog, hogy már minden lakost elítélték, kit fogház, kit pénzbüntetésre. Ez utóbbi ítéleteket, mintha az elítéltek egyike sem akart fizetni, szintén fogházbüntetésre változtatták át. A falunak több, mint négyszáz lakosa kellett volna, hogy a tömlőche kerüljön. Mint hogy azonban a falu kalodájába egyszerűen csak legfeljebb tíz kerülhet, az elítélteket csoportokra osztották. Annak ellenére, hogy most már a lakosságnak több, mint a fele leülte büntetését, az elretentő hatásnak nyoma sincs, a falu lakosai továbbra is az erdőből viszik el a fát tüzelésre, mert különben, mint mondják, megfagynának és nem volna mivel főzniük.

* BRASSÓI FOGORVOSI HIR Róbert Stenner fogász átköltözik Hirsch-utca 19. szám alól Hirsch-utca 20. szám alá. (e)

* A BRASSÓI „SPARTA” SPORTEGYE-SULET folyó évi április hó 23-án, szombaton este fél 9 órai kezdettel a Szebeni R-féle vendéglő nagytermében, (Vasut-utca 58.) táncos egybekötött műsoros estélyt rendez. Színe kerül: A tót leány, Almási Tihamér eredeti népszimlívé. (e)

KIS FELREERTÉS.

Bíró: Figyelemztetem, hogy eskü alatt kell vallania. Ismeri az eskü következményeit?

Aggász: Ah nem... Én még hajdon vagyok.

(Hummel.)

* BERG ARMIN, A MESTERKOMIKUS. a „Wiener Theater der Komiker” eredeti együttesével Brassóban vendég szerepel Jég-
gyek Hiemesch könyvkereskedésében. (e)

— Kinevezés a brassói rendőrségen. A belügyminiszter Oprea György rendőrkapitányt, a helybeli rendőrprefektúra rendészeti osztályának főnökét és büntetőbíráját, rendőrigazgatóvá léptette elő s ebbeli minőségében a rendőrprefektus állandó helyettese lett. Oprea György kinevezését elégtétellel fogadja Brassó város kisebbségi polgársága is, tekintettel a rokonszenves rendőrfőtiszt előzőkeny és szolgálatkész modorára.

FŐSZEREPEBEN:

Magda Schneider
Georg Alexander
Hermann Thiemi
Bársony Rózi

* ERDÉLYI TÖRTÉNETE. Irta dr. János rendezte Gyallay Domokos. Az erdélyi mabenedek. A szarzó utasításai szerint kiadásra gyar szellemi élet a maga elárvultságában nagyon nélkülözött Erdély tüzetesebb történetét. Dr. János Benedek történetírő munkássága nem szorul méltatásra. Nemcsak tudós volt ő, hanem bölcs a szó legnemesebb értelmében. Ez a magyar bölcsesség hatja át minden munkáját. A könyv ára 90 lej és a Brassói Lapok könyvtárában kapható.

Magyar művésznők új sikerei Bukaresztben

Tutsek Piroska és Tutsek Ilonka
énekesnők meghódították a fő-
város előkelő társadalmát

Brassó, április 20.

Az utóbbi időben több ízben számolhattunk be olyan örömdetes eseményekről, melyek a magyar művészet és tudás sikereit jelentették a román fővárosban.

Ezuttal a két kiváló brassói énekművésznő, Tutsek Piroska és Tutsek Ilonka szereplése eredményezett újabb fényes sikereket Bukarestben. A két talentumos művésznő, akik csak mostanában fejezték be Berlinben Budapesten megkezdett tanulmányaikat, az elmúlt napokban a bukaresti Stúdió felkérésére rádió-hangversenyt adtak. A jeles művésznőknek eddig csak a hangverseny-dobogóról ismert pompásan iskolázott és erőteljes, kifejező hangja kitünően érvényesült a mikrofon előtt is. Bár a rádióvetél a hangverseny estéjén nem a legjobb volt, a hallgatók ezrei még is a legkiválóbb élvezetben részesültek, mert az előadott éneklésök minden tekintetben művészi színvonalon állottak. A hangversenyt a stúdióban egész sereg kiváló szakember hallgatta végig és mindenik együtt lelkesedett és ünneplte a rádió közönségével.

A fényesen sikerült rádióbeli szereplés után a két művésznő meghívást kapott Procopiu udvarhölgyhöz, akinél Bukaresti diplomáciai kara és a legelőkelőbb köröknek mintegy kétszáz kiválósága gyűlt össze, hogy meghallgassa a magyar művésznőket. Az este tíz órakor kezdődő házi hangversenyen megjelent Mária királyné is kíséretével és ott voltak a román főváros ének- és zene-szakértői valamennyien, élükön az operaház igazgatójával, Gheorghescuval. Tutsek Piroska és Tutsek Ilonka énekszámait osztatlan tetszéssel fogadta az előkelő közönség, mely valóságos ünnepléssel vette körül a két bájos magyar művésznőt. Mária királyné hosszas beszélgetéssel tüntette ki a művésznőket és legmagasabb megelégedésnek adva kifejezte, azt az óhaját juttatta kifejezésre, hogy a művésznők legközelebbi bukaresti tartózkodásuk idején a cotroceni palotában is adjanak hangversenyt.

A Procopiu urhölgynél lezajlott estély után a művésznőket Goga volt miniszternél ünnepelte az előkelő társaság, amely ugyancsak nagy elragadtatással méltatta a két kitiünő művésznő produkcióit. A bukaresti operaház igazgatója felkérte a művésznőket, hogy repertoárjukat egészítsék ki olasz és román szerepek betanulásával, mert szeretné a román főváros dalszínháza, részére megnyerni őket.

Bukaresti sikereik után, — értesüléseink szerint, — hangversenykörutat terveznek a művésznők. Első utjuk Erdély nagyobb városába vinné el őket. Közben a budapesti rádióban is fel kell lépniök, hova ugyancsak meghívást kaptak.

Poruljárnak az áldetektivek

Arad, április hó 20

Kedden este 11 óra körül izgalmas, de szerencsére ártalmatlan kalandon esett keresztül Grádor Tódor aradi iparos, aki egy nőismerőse társaságában ment keresztül a parkon. Hirtelen két fiatalember lépett eléjük az egyik bokor mögül.

— Detektivek vagyunk, igazolják magukat, — szóltak a meglepett iparosra.

Grádor igazolta magát, s ekkor a két fiatalember kijelentette, hogy a hölgyet magukkal viszik a rendőrségre. Hosszú szóváltás után Grádor beleegyezett abba, hogy nőismerőst beakisérjék, de kijelentette, hogy ő is felmegy a rendőrségre. Ebben a pillanatban néhány katona lett figyelmes a szóváltásra és a csoporthoz lépett, leigazoltatták a „detektiveket”. Kiderült, hogy semmiféle vonatkozásban nincsenek a rendőrséggel, ahova most őket kísérték fel. Itt megállapították, hogy a két áldetektív Jegner Pál és Kovács József lakatosokkal azonos. Egyelőre még nem derült ki, hogy az éjszakai igazoltatási komédiával mit akartak elérni.

(1932. április 20.)

ZURICH (nyitás): Berlin 122, Amsterdam 20830, Newyork 514, London 193730, Páris 2229, Milánó 264250, Prága 1523, Budapest — Belgrád 900, Bukarest 307, Varsó 5765, Bécs — VALUTA: Napoleon 673, Márka 39.75, Léva 112, Török líra 80, Font 640 Francia frank 654, Svájci frank 3275, Olasz líra 870, Drachma 173, Dinár 285, Dollár 166.50, Lengyel márka 1890, Schilling 1965, Pengő 22, Cseh korona 477, Belga frank 470.

A brassói Forum Mozgóban!

— KÖNYORADOMÁNYOKHOZ KELL FOLYAMODNIOK. A NYUGDIJASOKNAK. Szatmári tudósítónk jelenti: A szatmári és szatmármegyeyi nyugdíjasok egyesülete azzal a kérelemmel fordult a prefektushoz, engedjék meg az egyesületnek, hogy a nyomorgó nyugdíjasok részére társadalmi gyűjtést rendezzenek. A prefektus az engedelmét megadta és így a szatmári nyugdíjasok egyesülete most társadalmi koldulók-akciót kezd. A nyugdíjgyűjtés azon a véleményen van, hogy nem nézhetik továbbra a tétlenül, hogy kártársai éhenpusztuljanak és bár rettenetesen megalázó, hogy az állam és a köz öreg szolgálói öregségükre kolduljanak, mégis nincs más mód és koldulniok kell. Itt tartunk!

★ AZ ELSŐ BENYOMÁS A LEGFONTOSABB. A pompásan üdítő Chlorodont fogkrémmel ápolj szép fehér fogak minden arcunk sajátosságát kölcsönöznek. Próbá meggyőző. Tubusa Lei 20.— és Lei 32.— (be)

— NINCS KEGYELEM... Csikszereadából jelenti tudósítónk: Sokat írtunk már arról a kegyetlen adóterrorról, amely soha jobban nem dühöngött, mint most. Megírtuk azt is, hogy a falusi iparosok túlnyomó része már évekként elzárta lemondott az iparáról és kérte az adótlótlást. Az adótlótlótlás bizottságok nem törődtek ezzel, újra kivetették a régi adókat. Az érdekeltek felebezték és a felebeztési tárgyalásra felhírdták összes igazolványukat, bizonyítékaikat arra, hogy iparukról lemondtak. Nem csak remélték, hanem biztosra vették, hogy a felebeztések során törlik a jogtalanul és minden alap nélkül kivetett adókat. De családok. A most megkezdődött felebeztési tárgyalásokon, bár beigazolást nyert számos esetben, hogy az ipart, amiért adóztatták, a felebeztők beszüntették, mégis jóváhagyták a kivetéseket. Mi ez?

— KITÜZTEK A NAGYBÁNYAI MONSTRÉ-KOMMUNISTA PER FELEBEZTÉSI TÁRGYALÁSÁT. Nagyváradról jelenti tudósítónk: A nagybányai monstré-kommunista per felebeztési tárgyalásának határnapját a nagyváradi tábla kitűzte. Annak idején jelentette a B. L., hogy a nagybányai kommunista vádlottakat a szatmári törvényszék hat hónaptól öt esztendőig terjedő börtönnel büntette és hogy a vádlottak a törvényszék ítéletét megfellebbezték. A táblai tárgyalás május 12-én lesz és azt Mihaiescu táblai tanácselnök elnökletével a nagyváradi tábla második szekciójára folytatja le.

★ A MENSZTRUÁCIÓS FAJDALMAK gyors megszüntetésére a legjobb szer az Algocratine. E híres készítmény hatása 10 perccel belül beáll. Teljesen ártalmatlan, bármilyen koru leányok, vagy asszonyok részére.

— Időjárásjelentés. Budapestről jelentik: A Meteorológiai Intézet jelentése szerint jórészt felhős idő várható, lényegesen hőváltozással, hűvös éjszakákkal és gyenge talajmenti fagggyal.

★ A kínzó szenvedés ismeretlen fogalom lesz, ha a legsúlyosabb ízületi rándulásoknál, rheumás gyulladásoknál, nyakszirti és hátfájásnál néhány csepp „Sloan's Liniment”-el bedörzsöli a fájdalmas testrészt. Ez a kitűnően bevált gyógyszer, melyről számos neves orvos a legkedvezőbben nyilatkozik, még régi, idült, nedves időben állandóan visszatérő rheumás fájdalmakat is azonnal gyógyít, többnyire véglegesen. A Sloan's Liniment gyógyszer felfedezése óriási szenzációt keltett az egész világon s mint népgyógyiszeri hozzák forgalomba. Legújabbban országunkban is kapható. (be)

— Elkeseredésében mi telhetett tőle... Dicsőszentmártonból jelenti tudósítónk: Dregics György 21 éves dicsőszentmártoni legény a bevonulás előtt nagy mulatást csapott ujonctársai társaságában. — Mulatozás közben elfogta a keserűség, hogy be kell vonulnia s félig keserűségről, félig virtusból úgy rácsapott tenyerével az előtte álló borospohárra, hogy az üvegszilánkok áthatoltak a tenyerén és a keze fejein jöttek ki, összetörve az izmokat és az ereket. Dregics a nagy vérvesztés miatt elájult.

— FOLDI MIHALY: KADAR ANNA LELKE c. regénye írást már megkezdése előtt mindenfelől páratlan volt az érdeklődés, ami nem csoda, mert hiszen ez a merőben új hangot megszólaltató, meglepő meséjű regény a Pen Club világdíjának egyhanguan megszavazott magyar jelöltje. A könyv ára 204 lej, vidékre portó 20 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

— A MAROSVÁSÁRHELYI TABLA ÚJRA IGAZAT ADOTT A CSIKKARCFALVI KÖZBIRTOKOSSÁGNAK. Tudósítónk jelenti: A csikszereadai törvényszék a múlt év őszén szokatlanul súlyos ítéletet hozott a csikkarcfalvi közbirtokosság három vezetője ellen. Az ítélet előzménye ennyi: a két első fokozatú ítéletet királykúti erdőt és legelőt harmadfokozatú vizsáttelték a csikkarcfalvi közbirtokosságnak. Az ítélet végrehajtása azonban késlekedett, mert a békási románok nem akartak kivonulni a kérdéses területéről. Végül is a közbirtokosság vezetősége csendőri segédlettel vonult fel, a békási románok állattal kiterelte a legelőt s a pásztorok kalyibáit felgyújtotta. A kalyibák közbirtokossági tulajdonok voltak s így a csendőrmester sem habozott, amikor a felgyújtásra parancsot kapott. A törvényszék azonban megállapította a gyújtogatás tényét, a gazdákat hat-hat hónappal, a csendőrt pedig két hónappal sújtotta. Most a marosvásárhelyi tábla egészében megsemmisítette az ítéletet s elrendelte az ügy újratárgyalását.

— Vigyázatlanságból felrobbantotta a családját. Csikszereadából jelentik: Forika József Miron gyergyóvászlábi kőbányai munkás a múlt év őszén hat dinamit-patron helyezett a kályhára száradni. A patronok felrobbantak, az asszony és három gyermek súlyos sérüléseket szenvedett, a negyedik gyermek pedig nyomban meghalt. Csodálatos véletlen folytán maga a gazda teljesen sértetlen maradt. A csikszereadai törvényszék tegnap tárgyalta a szerencsétlenség ügyét. A vádlott tanúkkal igazolta, hogy éveken keresztül gyakorolta a patronokkal ezt a melegítési eljárást, mert úgy könnyebben tudott dolgozni velük és soha eddig semmi baj nem történt. A bíróság az enyhítő körülmények figyelembevételével csupán 1000 lej pénzbüntetésre ítélte a vigyázatlan apát, akit amúgy is eléggé megrögt kisleánya tragikus halála és gyermekei szerencsétlensége.

— A város nem lehet a nyugdíjasok bankja. Dicsőszentmártoni tudósítónk jelenti: Pár nappal ezelőtt néhány nyugdíjas, aki már hónapok óta nem kapott egyetlen banit sem, felkereste az interimár-bizottság alelnökét. A küldöttség arra kérte az alelnököt, hogy a városi pénztárból utaltasson ki nekik fejenként legalább 200 lej. Biztosítékul otthagyták nyugdíjkegyességüküket. Nem alamszánat kérnek tehát, hanem pusztán csak kölcsönt addig, amíg a legközelebbi nyugdíjfizetés lesz. Maior alelnök megajánlta a nyugdíjasokat s az ügyet előterjesztette a tanácsülésen. Itt azonban az egyik tanácsag hangosan jelentette ki, hogy a városi tanács pénztára nem lehet a nyugdíjasok bankja. Kölcsönöket a bankok folyósítanak, a nyugdíjasok menjenek oda. A városnak erre nincs alapja. Így szólott az emelkedett szellemű tanácsos és a többiek nem tudtak ellene vetni semmit. Mert igaza van. A város pénztára valóban nem bank és a városnak nincs alapja arra, hogy kölcsönöket osztogasson. Ellenben az is igaz, hogy van a városnak 20 ezer leje arra a célra, hogy abból az interimár tagjai „bonra” előlegeket vegyenek fel. És az is igaz, hogy van a városnak „bankett-alapja”, amit költségvetési nyelven „representációs költségeknél” neveznek. És az is igaz, hogy farizeus módon beszélt az a tanácsos, védvén a város érdekeit az éhező nyugdíjasokkal szemben. Mert ugy az az „előleg-alap”, mint az a „bankett-alap” inkább felelt volna meg emberi céljának akkor, ha adtak volna belőlük a nyugdíjasoknak fejenként 200—200 lej, még akkor is, ha ezzel az összes jövőbeli representációs bankettek lehetőségét veszélyeztetették volna.

— ELOFIZETŐINK kísérjék figyelemmel a címkejükön feltüntetett lejáratot. A lap zavartalan expedálása érdekében gondoskodjunk idejében a lejárt előfizetés megújításáról s ha akár póstán, akár megbízottunk útján megújították az előfizetést, figyeljék meg, hogy 8 napon belül az új lejárati szerepel-e a címken.

— KERESIK A KONVERZÍO VAMSZEDŐ. IT. Szatmári tudósítónk jelenti: A B. L. ismertette Szatmár megye prefektusának felhívását, amely figyelmezteti a falusi lakosságot, hogy ne üljenek fel azoknak az ügyvédeknek, akik bejárták a falvakat és meghatalmazást kérnek, azzal a fenyegetéssel, hogy aki nem őket bizza meg konverziós ügyüknek lefolytatásával, a konverzió előnyeiben nem részesül. Ennek a felhívásnak visszhangja támadt. A szatmári ügyvédi kamara most azzal a kéressel fordult a megye prefektusához, hogy bizalmasan és hivatalosan adja ki a prefektus mindazon ügyvédeknek a neveit, akikről tudja, hogy a hisékeny falusiakat ügyvédek meghatalmazás aláírására rábeszéltek. Az ügyvédi kamarának meg van a módja ahhoz, mondja az átirat, — hogy ezek ellen a tagjai ellen kellő súllyal és megfelelő eredményt elérjék. Ezzel egyidejűleg azonban a kamara arra kéri a prefektust, hogy hasson oda, hogy a falusi lakosságot a vármegyei tisztviselő ne ejtsék tévedésbe. Ma éppen a megyei tisztviselők azok, akik azt a hiedelmet terjesztik, hogy a konverzió folytán semmiféle adósságot nem kell fizetni, holott nagyon sok olyan adósság van, amelyet annak ellenére is fizetni kell, hogy a parlament a konverziót megszavazta.

FURCSA KÉRDÉS — Miért lesznek öngyilkosok az emberek? — Többnyire azért, mert unják az életüket. — No és ez szörakoztatja őket? (Dimanché Illustré)

★ FELHÍVÁS PETROZSÉNYI, PETRILAI LÓNYAI ÉS LUPÉNYI T. ELOFIZETŐINK. HEZ. Jóé Dénes petrozsényi lakó, előfizetői, lapkezelői és minden más megbízásunka megvontuk. Minthogy az általunk kiállított és neki inkasszóra küldött előfizetői nyugtáinkat felhívásunkra csak részben szolgáltatva vissza, ezután hoztuk t. előfizetőink tudomására, miszerint Jóé Dénes már nem jogosult nyugtáink alapján előfizetési díjakat inkasszálni. Az általa visszatartott nyugtákat helyett újakat állítottunk ki és ezek alapján Petrozsényben: Fehérvári René, (lakik: S. Prințul Carol 13.), Petrilán és Lónyán: Schmecher István, (lakik: Petrozsény. Srt. Imperul Traian 7.) és Lupényben: Demeter Imre, (lakik: Lupény, 80. ház, 283 szám), új nyugtáinkat jogosultak előfizetési díjakat beszedni és a lapkezeléssel járó teendőket ellátni. Brassói Lapok dévai fiókiadóhivatala.

A B. L. regénye

A PÁRIZSI LEÁNY

Ira: ORBÓK ATTILA

Szép lassan megértette mindenki, hogy a „boltos kisasszony” nem csak vendég, vagy kegyelemkenyérrel élő rokon, hanem valóságos fogadott leánya Vannay-nának, urnő és talán — már süttögték róla, — az egyedüli örökös... Pedig Suzy mindenre gondolt, csak erre nem, hiszen tudta jól, hogy a jog szerinti örökösök a müncheni rokonok. Nagy buzgólkodásnak legmélyebb s ugyszólván egyedüli motivuma az volt, hogy Vannayné jószágát meg akarta halálai és meg akarta szolgálni a fényes uri módot, amelybe került.

A főtisztelendő ur életébe is beavatkozott.

Az öreg plébános panaszkodott, hogy szemei gyengülnek s nem igen tud már annyit olvasgatni, mint azelőtt, pedig hát a világ dolgai ugyancsak érdeklik. Suzanne összeszorgott Vannaynéval s pár nap múlva Váradról Monostorra érkezett két villanyszerelő és szó nélkül a plébánia tetejére másztak.

A főtisztelendő ur mise után hazatérve, megdöbbenéssel pillantotta meg a két embert a parochia fedelén:

— Mit csinálnak maguk ott, hé? — kiáltott fel hozzájuk izgatottan.

— Antennát szerelünk fel, — hangzott a válasz.

— Micsodát?

— Rádió-antennát...

— Ki engedte azt meg maguknak? — kiabálta a plébános kivörösödve.

— Parancsunk van... A Vannayné nagysága hugától... Ó rendelte... Itt a fellevevő készülék is... Az udvaron... Nagyszerű ötlámpás masina... Foghatja vele Berlint és Párizst a főtisztelendő ur...

A plébános nem nagyon értette ugyan a kifejezést, hogy „foghatja Berlint és Párizst”. Nem is azért hallgatott el hirtelen, hanem mert Suzanne rendelkezett s az öreg pap már megállapította magában, hogy amit a „kisleány” akar, annak

mindig van teteje...

Sára asszony nagyon méltatlankodott a villanyszerelők valóságos betörése miatt.

— Ugyan mire való a „telefon” a főtisztelendő urnak? Mi nem jut az eszébe annak a francia kisasszonynak, hogy efféle „hivatalos” masinákat küld a nyakunkra. Éppen eleget zaklatják így is a hűvek a főtisztelendő urat!

Valihova hallgatott ugyan, de magában ő is arra gondolt, hogy igazán semmi szüksége sem volt a rádióra. Kétségei is támadtak, hogy egyáltalán illő-e, hogy egy pap házában ilyen modern találmányt helyeztessen, helyet foglaljon. Már a mikor legelőször olvasott a rádióról, az újságban, jó néhány esztendeje, akkor is az volt az érzése, hogy istentelen dolog elektromos hullámokkal zavarni a magasabb spherák csendjét.

De nem tagadhatta, hogy Suzanne bizonyára gyöngéd figyelmességéből ajándékozta meg. Délután, amikor már a készülék teljesen fel volt szerelve, megjelent Suzy, kipirulva, boldogan. Úgy perdült be az ajtón, mintha a szélvész sodorta volna ide. Az öreg pap és Sára ott álltak a fellevevő masina előtt s olyan szomorúan, valósággal szorongva nézték azt, mintha koporsó lett volna. ajándék nem tetszik.

Suzanne rögtön észrevette, hogy az — Hát nem örül neki, főtisztelendő bácsi?

— A szándék a fontos, édes Suzy. Tudom, hogy örömet akart szerezni... De úgy gondolom, hogy világi embernek való az ilyen instrumentum... Aki mulatozni szeret...

Suzy elkomorlyodott. Nem szólt egy szót sem, hanem izgatottan lapozni kezdte az újságot, amely a teljes heti rádióműsort közölte.

Hirtelen pajzán mosoly ült baba-arccskájára:

— Igaza van, főtisztelendő bácsi... Ha akarja, elvittem a kastélyba a rádiót... De azért próbáljuk ki... Éppen most egy szép zeneszámot lehet hallani...

Leült a készülék elé, ördögös ügyességgel babrált vele, megforgatta a hullámhosszat jelző s az erősítő korongot, egy pillanatra a tölcserből kellemetlen recsegő, ropogó, krakogó és brekegő hangok törtek elő... A pap már szinte haragosan nézett az izgága gépre, amikor a hangzavar kezdett elulni s édesen bugó harmóniába olvadni... Valihova csendesen süppedős bársony karosszékebe ereszkedett... A szűz Sára asszony pedig elnémult. Mintha a szobában bugott volna fel egy hatalmas templomi orgona... Csodálatos, megkapó erejű templomi zene volt, amelyből olyan ájtatos hangok csendültek ki, mint az Istenhez fohászoló szenvedő lélekből.

Templomi hangulat ömlött ki az alkonyi szürkületbe bomló fehér szobán...

Egy félórán át tartott a hangverseny és mozdulatlanul, átszellemülten hallgatták az égi muzsikát, amely olyan áhítatot keltett lelkükben, hogy felcsigázott képzeletük a melódiákat színekre bontotta, Sára asszony a mennyországot látta maga előtt rózsás felhők között suhanó angyalkákkal, az öreg papnak pedig úgy rémlett, hogy kis szobája egy nagy bazilika főhajójává szélesül és Szent Péter templomának freskói tárulnak szeme elé.

azok a nagyszerű képek, amelyeket színes reprodukciókból ismert, de amelyek meglepetéssel meglepődtek volna.

Még néhány mélyen bugó s aztán ellő akkord... Csend támadt, a varázslat megtört.

A főtisztelendő remegő hangon kérdezte meg:

— Mi volt ez Suzy...

— A salzburgi dóm orgonistájának kertje... Részlet Haydn orgona-műveiből. Ott, a dombon játszott az orgonista. De délelőtt önként misét is hallgathat a főtisztelendő ur... Banga páter szentbeszédét, vagy éppen a hercegprímás ur eminenciájának szavait... Éppen hírül adja az újság, hogy a katolikus nagytisztviselők beszédét is közvetíteni fogja a rádió...

— Mi tagadás... igen üdvös találmány — mondta a főtisztelendő és Sára helytől bólintott.

Suzy megint az újságba dugta az ujját, aztán újra fordított egyet-kettőt a korongon. A tölcser megint krakogott, mint valami részeg kortes, mielőtt beszédbe kezd s egy öblös hang megfoglalt:

„...beszédének végén Mussolini ismét ráterít a revízió kérdésére és kijelenti, hogy Európa békéjét jobban biztosítja az igazság szellemében korrigált békeszerződések, mint a sérthetetlen elvének fenntartása...”

Folytatása következik.

Asira (Apolló) Mozzó

BRASSO
Telefon 546

Aprilis 20 ától

RENÉ CLAIR

világsikert aratott zenés filmbohóza:

„A millió”

Főszerepben: Annabella.

Szombattól a szezon leghatalmasabb slágerfilmje:

„Kémszolgálat”

Főszerepben Willy Fritsch és Brigitte Helm.

Páter László szalvatoriánus szerzetes ultimátuma a polgári társadalomhoz

Emberek a harmadik uton...

„A jelenlegi termelési rendszer gyalázatosan csődöt mondott, a bolsevizmus nem lehet hosszúéletű, meg kell indulni a harmadik uton»

Feltámadt az Ecclesia Militans és üzemet alapított Temesváron

Temesvár, április 20.

Kassovics László szalvatoriánus barát, egy mindössze ötven éves papi rendnek harminckétéves tagja, hadat üzent a mai társadalmi rendszernek. Idejét-multrónak tartja Páter László a kapitalista rendszert, amely ártalmas hulla, bár még életben van. Ugy harcol ellene, mint régmúlt századok szentjei az ördög ellen: erős markában keményfából készült, hatalmas keresztet emel...

Páter László jószándékból izzó fiatal arcából itt, a Hunyadiak ősi váranak árnyékában, szinte Kapisztán János lelke sugárzik. Amikor meg akarjuk látoztatni a fiatal szerzetest, a szalvatoriánusok Erzsébet-városi festői szépségű kis temploma mellett rendházában, a Mária-szobor előtt kell elhaladnunk, amelynek helyén közhiedelem szerint a parasztlakó vértanujának, Dózsa Györgynek vörösvértől izzott. A leigázott magyar paraszttól vért ontó Dózsa György nevét viseli az utca is, amely Páter László szerzetesi cellájához vezet.

Multja tehát van már Temesváron az Ecclesia Militans-nak és a harcoló egyház nagy papjának kísértő szellemén kívül talán itt tapodja a hálátlan utókor a szegény népet elhamvasztott Dózsa György porait is. De lássuk, mit mond a jelen?

Páter László kedves közvetlenséggel fogad. Néhány szó és benne vagyunk az egyenesben: elhangzik az ultimátum a mai társadalmi rendszer ellen. Páter Kassovics László beszélni kezd:

— A temesvári nagyipar, nagytőke és általában a polgári társadalom nagyrésze még egyáltalában nem látja, hogy a világ képét teljesen megváltoztató gazdasági fordulat előtt állunk, amelynek következtében új szellemi irányok is merülnek föl. Az alsóbb néposztályok jogos megmozdulását könnyen a kommunizmus ruhába öltöztetik és jogos kívánságok teljesítése helyett a karhatalomra, illetve a hatóságok „erélyére” bizzák az „elintézését”. Nem számolnak a helyzettel és sohasem helyezkednek az egyedül helyes szociális álláspontra. Ez a megállapításom természetesen nemcsak a temesvári nagyiparra, nagytőkére és nemcsak a temesvári polgári társadalom nagyobbik részére vonatkozik...

Miért ilyen szigorú Főtisztelendő ur az agyonadózott temesvári polgársághoz és a munkahiány miatt kritikák helyzetben lévő gyárhoz?

— Az elmúlt rettenetes tél folyamán sem a főpolgármester szociális érdekű felhívására, sem a katolikus munkásegylet akciójára nem reagáltak Temesvár gazdagjai, sőt a munkástörvény kiadásával még jobban fokozták a szociális nyomort.

— Rettenetes jelenetnek voltam tanúja tegnap egy munkásalakásban. Csontig lesóványodott fiatalasszonyt pillantottam meg, amikor a szobába léptem. Az asszony egy szalmazsák-nélküli ágy puszta deszkáin feküdt, még a feje alatt sem volt párna. Szülési fájdalmai voltak. A vajdó asszony egy kis jégért kiáltott és ijedten sivitott körülötte három kicsi gyermeke... Segitettem szegényeken, ahogy tudtam. Közben haza érkezett az asszony férje, munkát kereső munkanélküli munkás.

„A Lindbergh-gyerekekért 150.000 dollárt fizetnek, — jegyezte meg az elkecsereget ember, — és látja, tisztelendő ur, az anyám így jön erre a világra.”

— Az édesanyám jutott az eszembe,

amikor tisztelettel eltelve az anya előtt állottam, de megrémültem, amikor arra gondoltam, milyen fogalma lehet ennek a szerencsétlen asszonynak a társadalomról, amely így viszonyozza az emberiséget tett gyönyörű kötelesség-teljesítését. Lehet-e más az az út, amelyre a gondolatai vezetnek, mint a bolsevizmus?

— A főtisztelendő ur tehát hadat üzent a munkásellenes tőkének és egyben küzd a bolsevizmus ellen is?

— Igen. Keresztény-szocialista vagyok. Az én hitem szerint minden baj főoka a végtelen önzés, amely a produktív erőket birtokosait uralmába vette és minden emberi érzést kiolt belőlük. Ez ellen az önzés ellen küzdök, mert csak az mentheti meg a vesztébe rohanó emberiséget, ha nemcsak önmagunkra, hanem ember-társainkra (socius) is gondolunk, vagyis szociálisan gondolkodunk. Közel kétezer éves szóval, ha szeretni fogjuk felebarátainkat. Ez maga a kereszténység.

— Ez az „Ecclesia Militans” — a „harcoló egyház” feltámadását jelenti az elnyomott tömegek érdekében?

— Igen, hangzott a súlyos válasz.

— Ugy érzem, hogy a proletárok papja vagyok és az az érzésem, hogy elsősorban a proletárok papja ma minden római katolikus fiatal pap. Nem azért áldoztunk fel a főlstenelésnél minden világi örömet, nem azért mondtunk le mindenről, amit a világ boldogságnak nevez, hogy az emberiség a mi közreműködésünk, a mi aktív asszisztenciánk mellett menjen testileg és lelkileg tönkre. Nem azért lettünk papok, hogy egy néhány trüsziklikk érdekcsoportjának szerviőrizzuk az emberiség vallási alapra épített türelmét...

— Nem megyünk a szószékre és nem prédikáljuk az agyonnyargatott népnek, hogy tűrje türelmmel a jogtalanságokat, hanem odakiáltjuk, igonis, fiatal erőnk egész hevével a társadalomnak, hogy az igazságos megélhetés megvonása égbekiáltó bűn...

— Ha nem tennék ezt, elárulnók Krisztust, aki nemcsak azt mondta, hogy boldogok a szegények, hanem azt is mondta: „Jaj nektek, gazdagok!”

— Aki nemcsak a mennyországról prédikált, bár arról elsősorban, hanem aki

az éhező népet kenyérrel és hallal is táplálta és ezért a népet a keresztfán meghalt.

Páter László szép arca tüzből lobog, boltozatos homloka, kemény álla előre mered, amikor folytatja:

— Az a tény, hogy a Bánságban, Románia dus éléskamrájában és ennek középpontjában, Temesváros ezer és ezer ember kiált hiába munka és kenyér után, hogy Amerikában a tengerbe dobják a kávé, a búzát, a pamutot leöntik benzinnel és füstnek vele, míg Kinában millió és millió ember hal éhen és az emberiség százmillióinak nincsen ruhája, csak rongyai vannak, világossá teszi minden ember előtt, aki csak egy kissé gondolkodik, hogy a jelenlegi termelési rendszer gyalázatosan csődöt mondott és még azt sem érdemli meg, hogy rángatózó agóniájában moriuminjekcióval enyhébbé tegyék számára a halált.

— Ez ultimátum, főtisztelendő ur, de minek az érdekében?

— A bolsevizmusban semmiestre sem. A szovjeturalom az én meggyőződésem szerint elsősorban a mai ember romlottsága miatt évszázadokra szóló társadalmi rendszerré nem nőheti ki magát. Keresnünk és találunk kell egy harmadik utat, ha azt nem akarjuk, hogy a mai kiélekedett helyzet az emberiség legnagyobb katasztrófáját idézze elő.

— Hol van ez a harmadik út és kik valósíthatják meg?

Csak azok valósíthatják meg, akiké a hatalom. Mert ma még van erkölcsi hatalom is és anyagi is. Arra nem elég erős, hogy az elmúlt viszonylagos gazdasági egyensúlyt visszahozza, de arra elég hatalmas, hogy elháríthatatlan akadályokat gördítsen a harmadik út elé.

— Most az államon és a nemzetközi nagytőkén a sor...

— És milyen eretek között képzeled a tisztelendő ur a jövő társadalmát?

— Egyes nagytőkések; sajnos, csak külföldön, megkezdtek már a mai ingadozó alapok átforgatását, amikor lemondtak a mammut-profitokról és gyáraikat munkásai részvénytársaságává tették. De ennél a még fennmaradó egyedüli lehetőség az államokra vár a legfontosabb szerep: ugyanolyan eréllyel,

A barna-ingesek után a vörös-ingesek

Németországban betiltották a kommunista frontharcos szövetséget is

Berlin, április hó 20.

A német nemzeti szocialista párt rohamosztágainak feloszlata után — a mint arról már beszámoltunk — Hindenburg birodalmi elnök levelét intézett Gröner dr. belügyminiszterhez, akinek arra hívta fel a figyelmét, hogy a közép- és baloldali pártok mellett is működnek felfegyverkezett alakulatok.

Hindenburg elnök levele alapján a birodalmi kormány vizsgálatot rendelt el a kommunista párt fegyveres alakulatai ellen is. Kedden tehát a kommunista pártnál is megkezdették

a vizsgálatot s tömeges házkutatást tartottak, lefoglalva a pártirodák irattárát, valamint a felhalmozott fegyvereket és lőszerkeket.

A vizsgálatot egyelőre csak Poroszország területén ejtették meg. A kommunista sportegyesületeknél nem volt házkutatás.

A vizsgálatot kedden délben már be is fejezték s összesen 35 helyen tartottak kutatást. A lefoglalt iratok áttanulmányozása hosszabb időt vesz igénybe s adig is

a vörös frontharcos szervezetek működését a birodalmi kormány betiltotta.

Felfüggesztették és körözik a nagyváradi pénzügyigazgatót, aki 40 milliót harácsol össze a nyugdíjasoktól

Nagyvárad, április 20

Közel egy fél éven keresztül tartotta hatalmában Nagyváradot Teodorescu pénzügyigazgató, akit végre egy

ma reggel érkezett pénzügyminiszteri távirat felfüggesztett állásától.

Teodorescu neve a nyugdíjasok szomorú kálváriájával kapcsolatban vált országosan hírhedtté. Ismeretes, hogy a katonai és civil nyugdíjasok csak kerülőutakkal voltak képesek hozzájutni kiutalt járandóságaikhoz, is, mert Teodorescu csak azoknak fizetett, akik a nyug-

dijukból jelentős sápot adtak le neki.

Ugy látszik, végre Bukarestben is megégették Teodorescu üzemeit, mert váratlanul a pénzügyminiszteriumba rendelték jelöltetését végett, egyidejűleg pedig felfüggesztették.

Popovici vizsgálóbíró ma elfogatási parancsot is adott ki Teodorescu ellen, miután az a feltevés, hogy nem utazott le Bukarestbe, hanem elmenekült és bizonyára át fogja lépni a határt. Teodorescu negyven millió lej harácsol össze fél éves nagyváradi pénzügyigazgatósága alatt.

Látogassa meg a

Budapesti

Nemzetközi Vásárt

május 7—16

Több mint ezer kiállító 200 szakma!

Élelmiszer, textil, bútór, építőipari, bőr, vas és gép, turisztikai és számos egyéb csoport.

Kézműipari és háziipari csoportok. Rádióhívást lehet hazai!

50%-os utazási kedvezmény május 2—24-ig

Romániában a visszautazásnál, Magyarországon úgy az oda, mint a visszautazásnál.

Magyarországon ezenfelül 33%-os kedvezmény a magyar vidék megtekintésére!

Vízummentes határátlépés!

Nagyművi kedvezmények gyógyfürdőkbe, színházakba és szórakozóhelyekre.

Vásárigazolvány és felvilágosítás kapható:

Budapest: a vásáriródnál, V. Alkotmány-u. 8

Brassóban: Hermes, Biroul de Voiaș și Casa de Schimb Str. Voievodul Mihai 3. Cie Int. de Wagon-Lits, Str. Portei (Hotel de la Couronne)

Budapestre

olcsón utazhat

május 1-től 24-ig. — Egyéni utazás költségei: Brassó-Budapest és vissza beleértve vasúti-jegy, utlevél, vízum és vásárigazolvány is II. osztály 3100 Lei, III. osztály 2350 Lei. — Csak az

EUROPA menetjegylétes utján BRASSÓ, Korona-szálló épületében

ahogyan most bizonyos privilégiumok érdekeit őrzik, az említett részvénytársaságok fölött kell a jövőben öröködniök, hogy azok valóban a termelő erők érdekeit szolgálják és ne alakuljanak át vezetőik burkolt kizsákmányolási intézményeivé...

Páter László már meg is kezdte ezt a munkát. A maga részéről megindult a harmadik uton és napról-napra többen követik. Üzemet alapított, amebben a munkás a gazda. Az üzemből a temesvári munkanélküliek turnusokban jutnak munkához és kenyérhez.

Páter László forradalma a legszelidebb forradalom a világon...

Némegy Gábor.

Szélütés érte a bécsi hercegeket

Bécs, április hó 20.

Ausztria egyházi körei ma, szerdán délelőtt nagy részvétellel értesültek arról, hogy Piffel bécsi hercegeket szélütés érte. A hercegek állapota egyelőre súlyos, de orvosai nem adták fel a reményt, hogy megmentésük az életnek.

Két évi börtönt kapott egy aradmegyei szatir,

aki szerelmi viszonyra kényszerítette leányait

Arad, április hó 20.

Pető István, az aradmegyei Maroda községben lakó gazdálkodó körülbelül 2 esztendőn keresztül viszonyt folytatott kisebbik leányával.

Erről a természetellenes viszonyról egész családja tudott.

Nemrég a gazdálkodó szemet vetett nagyobbik leányára is s azon is erőszakot akart követni. Ez ellen azonban a családja is tiltakozott s amikor a telhetetlen apa folytatta erőszakoskodási kísérleteit, felesége és fia megverték ellene a feljelentést. Úgyét ma tárgyalta le az aradi törvényszék büntető tanácsa. Pető István a bíróság előtt azt hozta fel védelmére, hogy

kisebbségi leánya nem volt az ő vérszerinti gyermeke

s ezért nem is követett el vérfertőzést, a mikor szerelmi viszonyra kényszerítette. Azt azonban kerekén tagadta, mintha nagyobbik leányával is erőszakoskodott volna. A bíróság azonban a védekezést nem fogadta el és Pető Istvánt vérfertőzés miatt 2 évi börtönnel ítélte. Pető az ítélet miatt felebezett.

Ha butorra van szüksége

ne sajnálja az utat és tekintse meg raktárainkat!

BRASSO
BUKAREST
MAROSVÁSARHELY

SZÉKELY és RÉTI BUTORGYÁR R. T.

L'ACCUSE!

HISZ' EZ A KÓRHÁZ A TEMETŐ ELŐCSARNOKA...

Köpöcsésében főzik ki a műszereket és piszkos vattával kezelik a vörhenyes gyermekeket a bukaresti kórházban

Bukarest, április 20.
Szin: polgári kényelemmel berendezett szalon. A riport három hóse: a férj, az asszony és a nagymama, egymás mellett ülnek és idegenkedve nézik a sorok íróját. Az asszony néz ki a legrosszabbul. Rettenetesen le van fogyva és meglátszik rajta, hogy már hetek óta nem aludt és csak akkor eszik, ha már majdnem összeesik az éhségtől. A férjet is teljesen összetörte a szerencsétlenség. Az elmúlt három hét alatt husz kilót fogyott, lötyög rajta a ruha. Igyekszik uralkodni magán, de ahogy ott ül, a kezei ütemesen reszketnek. Az öreg asszony a legnagyobbamúltóbb hármuk közül: félpercenként félrefordul és ilyenkor görcsösen meg-megrázkodik a teste a visszafajzott zokogástól.

— Pardon egy pillanatra — mondja az asszony, feláll és imbolygó léptekkel elhagyja a szobát. A csend most szinte a pattanásig feszültté lesz. Tisztán halljuk, hogy az asszony, amint elérte a szoba küszöbét és betette maga mögött az ajtót, — hangosan zokogni kezd.

A férj zavartan néz körül. Szinte öntudatlanul feláll, érthetetlenül morog valamit és ő is kisiet a felesége után.

Most az öregasszony marad a szobában.

— Látja... — mondja és ő is elkezd hangosan zokogni, — ez így megy reggeltől estig. Most ott kint állnak az ebédlemben és egymásra borulva sírnak. Nem... nem, ezt nem lehet kibírni...

Feláll, szinte észlelő mozdulatokkal siet az ajtó felé. Az ajtó nyitva marad és most egy leirhatatlan jelenetnek vagyunk a tanúi: Ez a három szerencsétlen ember egymás nyakába esik és mind a hárman szinte egyazon hangon, mint valami borzalmas orchester egyhangú szólístái, — orditozni kezdenek. Nem sirnak, nem jajgatnak, nem zokognak, nem jajveszkelnek, — bocsánat, de nincs más kifejezés: ordítanak. Kétségbeesetten, szivbemarkolóan, hátborzongatóan ordítanak.

Aztán megjelenik a férj, zavartan mosolyog. Ennél kétségbeesettebb, szivbemarkolóbb, fájdalmasabb mosoly még nem jelent meg emberi arcon.

— Először a nyolc éves Sanyi fiamat vitték be a gyermekkórházba, aztán egy hét múlva a tíz éves Józsi fiam is kórházba került és ma délelőtt volt mind a kettőnek a temetése...

Aztán megint azzal a zavart mosollyal az arcán, pardon-t mond, kisiet a szobából és egy félperc múlva az ebédlemből megint felhangzik a borzalmas kórus. Megint ott áll ez a három szerencsétlen ember és összefogóva jajveszkel...

Szin: a Calea Victoriei egyik előkelő kávéháza. A köztisztviselői álló biztosi-tási igazgató egész testében reszket s

annyira kétségbe van esve, hogy már szinte beszélni sem tud:

— Egy percig sem engedem, hogy az unokám abban a kórházban feküdjön... Szent Isten, hiszen én nem tudtam, hogy ez a kórház a temető előcsarnoka... ha tudom, hogy mi történik abban a kórházban, akkor revolverrel a kezemben akadályozom meg, hogy az unokámat odavigyék...

Aztán felém fordul, görcsösen megragadja a kabátomat:

— Szerkesztő ur, az Isten szerelmére, adjon tanácsot, mit tegyek, az unokámat sarlach-kal bevitték a gyermekkórházba, ma délelőtt ott voltam és... mondja,

hogyan tudnám az unokámat kiszabadítani onnan...?

A bukaresti gyermekkórház kint van a Sosszé Bonaparté-n. Az egészségügyi minisztérium rendelete szerint idekerülnek a járványos betegségebe esett gyermekek. Ma délelőtt meglátogattuk ez a kórházat. Ott állunk mi is az előcsarnokban ácsorgó kétségbeesett szülők között, végignéztünk és feljegyeztünk mindent, amit egy félórás látogatás alkalmával megfigyelhettünk. Beszélünk a szülőkkel, akik halálra vált arccal figyeltek az üvegablak mögötti terem felé, ahol láztól piros arccal vergődnek a nálalraült kicsinyek.

Itt vannak a feljegyzéseink, úgy közzöljük őket szóról-szóra, ahogyan a noteszünkbe bejegyeztük:

(Egy asszony, könnybelábadt szemmel, zihálva lélegzik, egész testében reszket, miközben a férje fülébe sűdös. Halkan akar beszélni, de az izgatottságtól szinte rikácsol a hangja:)

— ...láttam, amikor a gyerekek orrába vattát tettek. Az Isten engemi úgy segéljen, láttam, hogy a vatta szürkés-fekete volt, olyan vatta, amivel paplant szoktak tömni, szent Isten, hát még csak rendes fehér vattát sem adnak a beteg gyermekeknek!...

(Két betegápolónő beszélget. Az egyiknek a mellén hatalmas kampószerű szerszám van, a másik pedig a kezében tartja a gyereket.)

— Te engedted meg, hogy az a gyerek banánt egyen?

— Igen, én.

— Te szerencsétlen, hiszen ezzel megölted azt a gyereket...

(Ez a jelenet a kórház egyik különös-bájában játszódik le, ahol a beteg gyermekek anyja kórházi engedély alapján saját maga ápolhatja gyermekét. A gyermekek már napok óta lázas, félrebeszél. Az anyja, aki tehetetlenül áll gyermeke betegágánál, már szinte felőrült a fájdalomtól. Megjelenik az ápolónő, hogy ujjabb injekciót adjon az apró betegnek.)

— Nem engedek több injekciót adni a gyermekemnek, — liheg az anya. — Ezekből az injekciókból lett lázas a gyermekem... tessék várni, mindjárt jön a férjem, elküldtem, hogy külföldi szérumot hozzon.

— Ugy, ön nem engedi az injekciót? — kérdezi éles hangon az ápolónő. — Tessék tudomásul venni, hogy most azért is két injekciót fog kapni a gyermeke...

(Lent a lépcsőkön egy öreg ur izgatottságtól remegő hangon beszél, hárman állnak körülötte és holtravált arccal hallgatják.)

— ...Mit csináljak? Nem merek szólani, mert az én gyermekem is ott fekszik... Képzeli, még csak rendes sterilizáló készülékük sincs, egy köpöcsésében főzik ki a műszereket... Aztán láttam a szemcsepegtetőt is, meg az irrigátort, az egyik betegről vizzik a másikhoz, hát akkor lehet csodálkozni, hogy ha egy gyereket ide behoznak, akkor négyféle betegségen megy keresztül, míg...

— ...míg kikerül a temetőbe... — fejezte be ezt a félbemaradt mondatot egy sirástól kiégett szemű asszony.

(Az előcsarnokban álló hozzátartozók most tisztelettel utat nyitnak egy fiatal

hölgynek, aki mosolyogva halad el a kétoldali sorfal között.)

— Ki ez a szép fiatal hölgy, akit ilyen mély tisztelettel...

— Hát nem ismeri? A betegápoló szeszer.

— De hiszen ez a hölgy még három perccel ezelőtt bent volt a kórteremben,

„JOGASZEN UND KANASZEN...”

„Kanászok pedig azért vagyunk, hogy ügyelhessünk a disznókra”

Elkobozták a Prágai Magyar Hírlapot Szüllő Géza egy visszavágása miatt

Prága, április hó 20.
A prágai ügyészség rendeletére tegnap elkobozták a Prágai Magyar Hírlapot, Szüllő Géza képviselőnek a lapban megjelent egyik beszéde miatt, amelynek egyes kitételeit az ügyész inkriminálta. Szüllő Géza ugyanis többek között foglalkozott beszédében azzal a váddal, a mellyel egyes cseh orgánok mindig szívesen illetik a csehszlovákiai magyar kisebbségeket, hangoztatván, hogy az

„jogászok és kanászok népe”. Szüllő erre vonatkozólag a következőket mondja: „Elismerem, hogy jogászok vagyunk, erre azonban azért van szükség, hogy megvédhessük jogainkat. Kanászok pedig azért vagyunk, hogy ügyelhessünk a disznókra.” Az ügyészség ezt az utóbbi kitétele taláta különösen sértőnek és elkobzás tulajdonképpen ezért történt. Az újságírószervezetek interveniáltak az igazságügyminiszternél.

HALLÓ, ITT RÁDIÓ B. L.

SPEAKER: Tomcsa Sándor

Egy készülő szindarabból

(Szin: Szinpad, a délelőtti próba előtt)

Rendező (jön balról és kifelé beszél a színfalak mögé): Erre Mária, erre. (A Színész megjelenik, a rendező kedvesen átkarolja.) Ejnye, ejnye, már el is felelted a járást. Tudod, hogy ez részleges hüllenség e deszkák iránt, ahonnan diadalmasan kiröppentél a világra.

Színész (körülnéz, elfogódottan): Istenem... Emlékszel, itt álltam az első szereplésemnél... Itt álltam, mint népszerű-katonaság, remegve és sután és senki sem bízott bennem, senki, csak én bíztam magamban.

R.: Na meg én.

Sz.: Te sem bíztál bennem, Pál, te is csak szerelmes voltál belém.

R.: Muszáj volt, kérlek, olyan — tehetséges voltál.

Sz. (kis kacérsággal): S most milyennek találsz?

R.: Most? Most gyönyörű vagy...

Sz.: Pedig a sorrend fordítva szokott lenni egy színésznőnél: a színész előbb gyönyörű és csak azután lesz tehetséges.

R.: Mária, te már megengedheted magadnak azt a lukszust, hogy tehetségtelen légy és minden képességedet csak a szépséged szolgálatába állítsd.

Sz.: Pál, Pál, ha ezt a hangot hallom, azt kell mondanom, hogy te csak a régi maradtál.

R.: Sajnos. És örülök, hogy te nem vagy a régi. Örülök, hogy az én szerelmi hullámon keresztül léptél át és indultál el a világhír felé.

Sz.: Mondd, Pál: nagyon szeretted?

R.: Amennyire egy rendező csak szeretni képes. Ahogy elmentél, azután csak drámákat és tragédiákat bírtam rendezni... Neked köszönheti a hon a Shakespeare-ciklust... Azt hitték az újságok, hogy valami művészi nyavalya történt... Eh... Most itthon vagy megint, fellépésseddel meg fogod tisztelni a színpadot és még próba előtt látni óhajtottad a trambulínod... Parancsolj. Nézd a bölcset, melyet én lehettem szerencsés ringathatni. Én ringattalak, én lettem az első művészi gügyögéseidet, én fogtalak kézen, mikor az első lépésekkel próbálkoztál, aztán mikor már akkorára nőttél, akkor Reingold, a híres német rendező, leguggolt és úgy, ahogy szokás: „ki fut ide hamarabb”... és... és hát te hozzá futottál... Hiszen jól tetted, de legalább visszapillanthattál volna...

Sz.: Honnan tudod, Pál, hogy nem néztem vissza?

R.: Visszanéztél, hogyne, de csak azért, hogy milyen messze jársz már innen.

Sz.: Fáj?

R. (más hangon): Hogy utaztál Berlinből?

Sz.: Köszönöm, kitűnően.

R.: Meddig kísért el az — illető? A német birodalmi államtitkár ur.

Sz.: Óh, ő már a hadügyi kiadások tárgyalásán lemaradt.

R.: Akkor azért ütött le a hadügyi büdzséből 30 millió márkát. Bánatában. A francia diplomácia igazán hálás lehet neked. A végén még bekerülsz a világtörténelembe. Mondd: jó ilyen világhírességnek lenni?

Sz.: Mit mondanak neked: ki lehet bírni.

R.: Látod, ez szép téved.

Sz.: Csak gunyolódj.

R.: Én nem gunyolódok, édes, csak olyan hangon mondd azt, hogy „ki lehet bírni”, hogy az ember azt gondolhatná, éjszaka megébredsz a berlini palotában és zokogsz azon, hogy a szinagagatók közelharcot vívnak éted és, hogy a te két szemedért a német hadseregéből csak úgy leütnek 30 millió márkát érő militarisztust... vagy, hogy monddjál.

Sz.: Hát Pál, kérlek, képzeld: sírok. Képzeld: megébredek a berlini palotában, nézem a plafon freskóit, nézem, nézem, egyszer csak nem látom... Sírok. Sírok, Pál. Mit szólsz hozzá?

R.: Cc, cc.

(Ebben a pillanatban a rendező asztalkán megszólal a telefon.)

R.: Pardon. (Felveszi a kagylót.) Halló... Igen. Itt a rendező... Van szerencsém, direktor ur... Igen, a művészről itt van, még próba előtt látni óhajtott a színpadot... Kérem... (A színésznőhöz.) Művész, az igazgató ur hódolattal csókolja a kezét... (A telefonba.) Igen... mind a kettőt. (A színésznőhöz.) Mind a kettőt, művész.

Sz.: Mondd meg annak a tevének, hogy ne strapálja magát!

R.: Igen. (A telefonba.) Direktor ur, a művész meghatottan kíván önnek jó napot... Hogyan tejszett?... Hja, hogy inkább az este legyen jó?... Jó lesz az... Igen... Igen... Halló... Most azonnal?... Halaszthatatlan?... Azonnal ott vagyok, direktor ur... Igen, igen... (A színésznőhöz.) Művész, a direktor ur mély hódolattal csókolja a kezét... (A telefonba.) Igen... (Szinésznőhöz.) Mind a kettőt, művész.

Sz.: Mondd meg annak a vizilónak, hogy pukkadjon meg!

R. (a telefonba): Direktor ur, a művész könnyes szemekkel kíván önnek jó napot... Igen, azonnal ott vagyok. (Leteszi a kagylót.) Megbocsájtasz, drága Máriám, egy pillanatra fel kell futnom a dírihez. Egy pillanat... de emlékezz és szórakozz. Egy pillanat.

Sz.: Kérlek... És ne felejtss megmondani annak a hiénának, hogy pukkadjon meg.

R.: Bíz csak rám. (El.)

★ MINDEN BÉRLŐT, MINDEN HÁZURAT ÉRDEKLŐ új lakbérleti törvény, pontos magyar fordításban most jelent meg 15 lejért kapható a Brassói Lapok könyvtárában.

Hirdessen

a

HERMES

vasúti

menetrendben!

A nagy nyári menetrend május 21-én jelenik meg, román, magyar és német nyelven. — Hirdetéseket április végéig még felvesz a kiadóhivatal.

KACKES SÜTEMÉNY KÉRJEN MINDENÜTT VEKNI KENYÉR

Közgazdaság

Devizakonferencia lesz Budapesten

Bukarest, április 20.

Míthogy az eddigi tárgyalások a devizamegkorlátozásokból származó akadályok kiküszöbölésére nem vezettek eredményre, azok az államok, amelyek ilyen megszorításokat alkalmaztak, május 11-én konferenciára ülnek össze Budapesten. Romániát ezen a konferencián Cezar Popescu iparügyi államtitkár fogja képviselni.

Megkezdtek a prémiumok kifizetését

Bukarest, április 20.

Megírtuk, hogy a Nemzeti Bank 100 millió lej kölcsönt folyósított a földművelésügyi minisztériumnak, a hátrálékos gabonakivitel prémiumok kifizetésére. A Nemzeti Bank 60 milliót már ki is utalt s így a minisztérium már meg is kezdte a prémiumok kifizetését. A további 40 milliót a Nemzeti Bank egy-két napon belül fogja folyósítani.

A prémiumköveteléseket április 25-éig az exportáló földművelésügyi vállalatok, azután pedig az exportőrök kerülnek sorra.

KÖZSZÁLLÍTÁS KÖZMUNKA

Április 26.: A székelyudvarhelyi megyei prefektúra irodái felszerelési cikkek beszerzésére hirdet árlejtést.

Április 27.: A brassói CFR felügyelőség (a morenii alagút ki- és bejáratánál) 36.500 köbméter vasuti töltés munkálataira tart árlejtést.

Április 28.: Nagyszeben városi tanácsa egy, a vágóhidnál furandó vizkutra tart árlejtést.

Május 5.: Kolozsvár városi tanácsa 224.500 lej értékben aszfaltozás munkára tart árlejtést, ugyanakkor 86 ezer lej értékű utburkolati anyag beszerzésére.

Május 7.: Lugos városi tanácsa a villamosmű és hálózati felszerelési cikkek beszerzésére tart árlejtést.

Május 9.: Sepsiszentgyörgy városi tanácsa 1700 kg. kenő és 1300 kg. cylinder olaj beszerzésére tart árlejtést.

Május 11.: A granicsárhadtest bukaresti parancsnoksága 10 ezer köpeny, 14.700 zubbony, 22 ezer sapka, 30.445 pantalon beszerzésére, valamint május 24-31-éig folytatódagasan különböző textil- és bőrányagok beszerzésére tart árlejtést. (Hiv. lap 85. sz.).

Az Autonóm Utpénztár dévai, kolozsvári, temesvári, marosvásárhelyi, dési, szatmári, máramaroszigeti kirendeltségei a megyékben elvégzendő ut- és hidjavítási munkálatokra tartanak árlejtést. (Hiv. lap 85. sz.)

Kolozs megye prefektúrája egyes megyei utak és hidak javítására tart árlejtést.

Május 12.: A brassói vadászcsapatok parancsnoksága a brassói és környéki vadászcsapatok husellátására tart árlejtést.

Május 14.: Orsova városi tanácsa aszfaltmunkákra tart árlejtést.

Május 18.: Az Autonóm Utpénztár brassói, csikseredai, nagyszebeni, segesvári kirendeltségei a megyékben végzendő utjavítási munkálataihoz szükséges anyagok szállítására tartanak árlejtést. (Hiv. lap 90. sz.)

1930: rossz, 1931: még rosszabb

A kényszeregyezségek statisztikája

Aktiva: 5.478.089.992 lej — Passzív: 4.997.272.948 lej
Új kényszeregyezségek száma 1931-ben: 1578

A gazdasági válság láztáblázata

Bukarest, április 20.

Néhány nappal ezelőtt ismertette a B. L. azt a statisztikát, melyet az igazságügyminisztérium illetékes szerve állított össze az 1931. évi kereskedelmi csődökről. A statisztika megdöbbentő képet festett arról a romboló hatásról, amelyet a ro-

mániai gazdasági életben az utóbbi esztendőkrizise nyomán elindult fizetésképtelenségi lavina véghezvitt. A statisztikai hivatal most új kimutatást tesz közzé, amelyben az 1931. évi kényszeregyezségek adatait közli. Ezek az adatok kiegészítik a csődstatisztikát és teljesebb képet adják a gazdasági leromlásnak.

A lekete statisztika

A kényszeregyezségek statisztika főbb adatait az alábbiakban adjuk:

A bíróságok 1931-ben összesen 1702 kényszeregyezséget tárgyaltak, szemben az 1930. évi 1432 kényszeregyezséggel, ami százalékban kifejezve 17,80 többletnek felel meg.

Új kényszeregyezségek kérését 1931-ben 1578-at adtak be, míg 1930-ban az új kényszeregyezségek kérések száma 1172 volt, vagyis a szaporulat 34,57 százalék.

Országgrészenként a kényszeregyezségek kérések az utóbbi két évben eképpen oszlottak meg:

	1930	1931
Ókíráltság	351	668
Erdély és Bánát	436	630
Besszarábia	37	124
Bukovina	148	156
Összesen:	1172	1578

Az 1578 új kényszeregyezségek kéréséből a bíróság 1563-at intézett el, amelyek közül:

307 kérést (19,68 százalék) elutasítottak,

249 kérést (15,80 százalék) visszavontak,

108 esetben (6,08 százalék) csődöt rendeltek el,

360 esetben (22,04 százalék) elvben kimondták,

554 esetben pedig (35,76 százalék) elrendelték a kényszeregyezséget.

Érdekesekek a statisztikának azok az adatai is, amelyek a jogerősen elrendelt 554 kényszeregyezség megoszlását mutatják ki. Ezerint 401 volt a magáncég, 103 társaság, 17 kirendeltség és 33 részvénytársaság, ezek között többségben a bankok szerepelnek.

A cégek között 90 olyan, amely három éves, 83 öt éves, 166 tíz éves, 102 husz éves, ezen felül alapításu 113 cég szerepel.

Az 554 kényszeregyezségnél az aktívák összege 5.478.089.992 lej, a passzívák összege pedig 4.997.272.948 lej volt.

Jellemző, hogy az állam mindössze 0,30 százalék követeléssel szerepel az 554 kényszeregyezségben, mert az állam ahol csak lehet, könyörtelenül behajtja a maga követelését.

A kvóták 60—100 százalék között variálódtak. Természetesen a legtöbb kényszeregyezségnél, szám szerint 325-nél, a minimális 60 százalék volt a kvóta.

A román statisztikát szembeállítva az utódállamok 1931. évi kényszeregyezségek statisztikájával, a helyzet a következőképpen alakul:

Románia 1578,
Ausztria 2815,
Magyarország 1646,
Csehszlovákia 3368,
Jugoszlávia 583. Utóbbinál csak május óta van érvényben a kényszeregyezség.

A két legnagyobb kukoricatermelő állam

Argentína és Románia megkötötte a kukorica-egyezményt

Az egyezmény lényege: valahányszor lemegy a kukorica ára, beszüntetik az eladásokat

Bukarest, április 20.

Hetekkel ezelőtt jelentettük, hogy Argentína és Románia között tárgyalások indultak meg egy nemzetközi kukorica-kartell létrehozása ügyében. Ugyancsak ismertettük annak idején ennek a két nagy termelő államnak a szerepét a világ kukoricaellátásában. A helyzet az, hogy a világ kukoricaellátásának statisztikájában Argentína és Románia vezetnek, ez a két állam látja el nagyrészt a bevitelre szoruló államokat s így csak egymással konkurrálnak, amikor feleslegei

elhelyezése érdekében lenyomják az árakat.

A hetek óta tartó tárgyalások, amelyek Bukarestben kezdődtek és Párisban folytatódtak, eredménnyel zárultak. — Olyan megállapodást kötöttek, amely szerint

mindkét állam megtartja függetlenségét az eladásoknál,

de minden olyan esetben, amikor a nemzetközi kukoricaárak nagyon lemennek, feljavításuk érdekében áruhiányt idéznek elő, vagyis beszüntetik az eladásokat.

kat. Az egyezmény több gyakorlati klauszult tartalmaz az árnívó biztosítását célzó tranzakciók keresztülvitelére.

Románia részéről Dinu Cesianu párisi román meghatalmazott miniszter és Brancovici professor, a gabonaexportőrök szindikátusának elnöke vezették a tárgyalásokat.

Itt említjük meg különben, hogy a földművelésügyi minisztérium legutóbbi kimutatása szerint

Romániának még 220—250 ezer vagon tengerfeleslege van,

amelynek külföldi elhelyezése a legnagyobb akadályokba ütközik, mert a legtöbb kukoricát importáló állam csak a napiszükséglet fedezése erejéig vásárol, mégpedig takarékosági okokból. Ez az oka egyébként annak is, hogy a kukorica nemzetközi árparitása egészen mély nívrára süllyedt.

Többlettel zárult a brit költségvetés

Az angol pénzügyminiszter szerint is túl vagyunk a válság mélypontján

London, április 20.

A zsufolásig megtelt alsóházban óriási érdeklődés mellett terjesztette be tegnap Chamberlain kincstári kancellár az új angol költségvetésről szóló jelentését.

Mindenekelőtt köszönetet mondott elődjének, Philipp Snowdennek, akinek érdeme, hogy

a mostani költségvetés 346 ezer font többlettel zárult.

Kifejtette ezután Chamberlain, hogy véleménye szerint

a gazdasági válság túlhaladt a mélyponton

és a javulás most már feltétlenül remélhető.

Éltűnést kelt, hogy a költségvetési javaslat

nem tartalmaz intézkedéseket a háborus adósságokra, jóvátételekre és ezek kamatszolgálatására.

A behozatali vámtól Anglia a jövő évben 27 milliót vár. Az adóterheket egyelőre nem csökkentik.

A fontsterling árfolyamhullámzásának megakadályozására Chamberlain egy

százötven millió fontos kölcsön felvételére kért felhatalmazást,

hogy bármikor fennakadás nélkül kifizethessék a spekuláló külföldi tőkét, amennyiben Angliából ki akarna vonulni.

Az aranystandardra való visszatérés a mostani bizonytalanság miatt egyelőre lehetetlen.

Az újabb reformok figyelembevételével a költségvetéstervezet végeredménye 767.925.000 font bevétel és 767.129.000 kiadás. A bevétel többlete tehát 796.000 font.

Az előterjesztés után az alsóház melegen ünnepelte a kincstári kancellárt.

Szerkesztői üzenetek

Fojáskereskedő. Arad. Sajnáljuk, de üzletek közvetítésére nem vállalkozhatunk. Különben is a piacon olyan esőben most a tojás, hogy még Columbus sem tudná talpraállítani.

F. Béla. Először is a francia idegen légitáknak nincs romániai képviselete. Másodszor, ha volna is, nem közölnénk, mivel az odaváló belépést nem előmozdítani, hanem megakadályozni a törekvésünk.

K. Sándor, előfizető. Utlevél szükséges, ha valamely menetjegyirodához fordul, mely azt a társasutazást rendez, megkapja a szükséges felvilágosítást és a szükséges kedvezményt.

Z. L. Brassóban csak német konzulátus van, Kolozsvárt a csehszlovák Julia Maniu-utca 32. és Temesvárt a német Bul. Carol 1. és a csehszlovák Str. Eugen de Savoya 5-b alatt van.

M. Sándorné. „Ifjuság”-rovatunkat a múlt év júniusától már nem Körösi Sándor szerkeszti, minthogy akkor bukaresti szerkesztőségünkbe nyert beosztást. A rovat vezetését különben is csak mellékesen, munkatársi teendőin kívül látta el.

2 NAP ÉSZREVÉTELLENÜL ELMULIK.

Meg fogja bánni, hogy Állami Osztálysorsjáték I. osztályára nem játszott.

Ne álljon félre készakarva a szerencse utjából!

A nyilvános huzás Bukarestben a Fundația Universitară Carol I. helyiségében lesz megtartva

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

B. L. 9. OLDAL

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyeszi hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Kakilambel kacsatozás 6 lej, Gácsér 100 lejért. Hadnagy Vince birtokosnál, Kovászna. 17600

Férfi öltönyök Lei 750-tól

Férfiöltönyök mérték után 24 óra alatt készülnek.

ROSENBERG
RUHAÁRUHÁZ
BRASSO, Kapu u. 32.

OLCSÓ KÉZIMUNKÁK nagy választékban Brassó, Str. Orfanilor 25. E. Pellegrini. 17612

Jó alkalom. Úres Dirzon-féle méhládák rámaikkal, valamint szalmából vagy vesszőkből készített méhkaptárak olcsó áron kaphatók Derestyén 167. sz. a. Brassómegeye. 17622

Takaréktűzhely, taximéteróra, villanyóra, butorok, olcsón eladó. Cim 17621 szám alatt a brassói kiadóban.

Keresek megvételre több lakásból álló új házat. Ajánlatokat „Késpénz” jeligére a brassói kiadóba kérek. 17618

TEMESVARI Royal szálloda, kávéház, teljes berendezéssel, május 1-től bérbe adó. 17517

Allást nyer

Magyar-német gépirónót alkalmazunk. Gyorsírást, román nyelvet ismerők előnyben. Frederic Sporheim és Co. Bukarest, Bulev. Elisabeta 55. 17629

Fürdő-szezonra nagy gyakorlattal bíró tyukszemvágó állást keres. Cim a bukaresti kiadóban. 17650

Allást keres

Nőtlen, 28 éves fiatalember, román, német és magyar nyelvvel ismerők előnyben, szállítási, vámolási és műszaki ismeretekkel, bármilyen állást elvállal. Cim 17620 szám alatt a brassói kiadóban.

Malomkezelői állást keresek azonnalra. Esetleg bérbe vennék kisebb vizimalmot. Csákány András Kézdivásárhely. 17619

Magyar szakácsnő azonnali belépésre állást keres, esetleg mindenesnek is. Ágnes, Bukarest, Calea Dorobanților 164. 17528

Lakás

Manzárd lakás, 4 szoba, hall, fürdőszoba, konyha, kiadó, 40.000 lejért, május 1-től. Megtekinthető 11-12 és 4-5-ig, Brassó, Jorga-sor 4. 17599

Kiadó 4 szoba, fürdőszoba, konyha. Üzlethelyiség, 2 szoba, konyha. Brassó, Fekete-u. 15. 17617

Vegyes

Foghúzás érzéstelenítéssel 60 lej, fogtömés platinamalgalommal 100, aranykorona 22 karátos 400-450. Délután 3-8. Bukarest, Strada Silvestru 30. 17593

6 levelezőlap és 1 nagytípusú rendelésnél ingyen ondolás. Foto Klein Brassó, Szent László-utca 34. 17623

Híres szerelmesek könyvei, gazdagon illusztrálva, kötetenként 50 lej. Boccaccio 100 elbeszélései, Casanova emlékiratai, Don Juan a szerelem fejedelmének emlékiratai, Faublas lovag szerelmi kalandjai, Chaptaméron 70 szerelmi történet, Pompadour márkine kalandjai, Don Juan intim kalandjai, Mantegazza. A szerelem éltetne. Vidékre portó 10 lej. Megrendelhetők a Brassói Lapok könyvosztályától.

A spanyolnátha és következményei

Mindenki, aki csak egyszer is átesett a spanyolnáthán, tisztában van azzal, hogy minden alkalommal ki van téve az újabb fertőzésnek. Ez egyedül annak a ténynek köszönhető, hogy a szervezet nem gyógyult teljesen ki és nem tették elővigyázatossági rendszabályok a megbetegedés megelőzésére. Ma kegyetlenebbül pusztít ez a járvány, mint valaha s alig van ház, ahol a spanyolnátha jelen nem volna.

Hogy ezt a betegséget, amely a szervezetben súlyos utóhatásokat hagy vissza, távol tarthassuk, vagy ahol már kiütött, meggyógyíthassuk, ahhoz a leghatékonyabb gyógyszerközt kell használnunk.

Az ALGOCRATINE-ről már eddig is tökéletesen bebizonyult, hogy a spanyolnátha esetében a legjobb gyógyszer, mert a betegséget távolítja a ahol már kiütött, ott meggyógyítja.

Az ALGOCRATINE minden gyógyszerárban és drogériában kapható, 1, 3 és 8 kapszulás eredeti csomagolásban.

Egy gyors kísérlet sok kényelmetlenségtől óvja meg Önt.

Rossz időben való hosszas kinttartózkodás után azonnali jóérzést biztosíthatunk magunknak!

Esős napok, nedves ruha, nedves cipő, megannyi veszély. Meghűlés, vértelenség, rheuma, ischias. Mindenünk fáj, mellünk elszorul, fülünk. Enyhítsük hamar ezt a rossz érzést. Kenjünk mellünkre Sloan's Liniment-et. Melegíti a napsugár, oldja a congestiót, megszünteti a fájdalmat. Egy üveg ára 75 Lei. — SLOAN'S LINIMENT megöli a fájdalmat.

TENNISZ-RAKET

kapható.

Allandó raktár:

Hammer
Attenhofer
Laupheimer
Aug. Otto és
angol márkájú
raketekben.

ÁRAK 380 — lejtől
2200 — lejtől Huro-
zások és javítások
szakmunkások által
végeztetnek.

Thomas,
Scheeser & Galtz

nyári sportoszlálya, Brassó.

Építőipari könyvek

Soltész József: Családi és Weekendházak. Több kidolgozott tervrajzzal. (Anyagismertetés, modern építőanyagok, tervrajzok, költségvetések. Építkezések végrehajtása.) Ujdonosság. Ára 153 lej.

Némethy: Kőművesmesterség. Gyakorlati kézikönyv kőművesek, munkavezetők, vállalkozók és kőművesmesterei vizsgára készülő segédek és gyakornokok részére. Hatodik javított és bővített kiadás, 920 ábrával. Ára 408 L.

Bossányi: Kőműves és kőfaragó szerkezetek. L 170

Bossányi: Építészeti alaktan. 163

Clementis: Bádoggóság. 149

Grofsik: Építőipari anyagtan. 136

Lázár-Streck: A házi vízvezeték, csatornázás, gázberendezés. 136

Litván: Ipari számtan és árkalkuláció. 109

Neményi P.: Vasbeton szerkezetek. 476

Németh Zoltán: Az ács. 115

„ „ Építők zsebkönyve. 170

„ „ Betonmukák zsebkönyve. 170

Róth: Iparosok könyvvezetése. 45

Raffay: Faipari szerkezetek. 170

Wagen: Mázolók és szobafestők kézikönyve. 136

Kaphatók a

**Brassói Lapok
Könyvoszlálya**

modern könyvkereskedésben, ahol nagy választék van az összes szépirodalmi és műszaki könyvekben. Pósta megrendeléseket rakástól, azonnal elintéztünk.

Gyümölcsfák stb. leszállított árakon:

Meggyfa, h. és H.	100 drb.	Lei 3500
Vörösbízik bokrok, 3-4 éves	„	400
Alacsony, vagy bokorrozás	„	1800
Spárgagyökerek, 3 évesek	„	60
Kúpalaku jegénye, 3-4 m. mag.	„	3000
Gömbalaku akác H.	„	5000

Arjegyék ingyen!

Gazdasági tanintézet faiskolája, Medgyes.

AZ ATHENEUM

68 lejes

KÖNYVEINEK LEGUJABB KÖTETE:

SZITNYA ZOLTÁN,

Nincs Feltámadás

E regény hőse a magyar vidéki város, mely végig élte a háborút, forradalmakat s az utána következő válságos idők. Ez a mozgalmas korszak egy fiatal, lelkes újságíró bonvodalmas sorsa körül elevenedik meg és válik regénnyé. A közélet cselekményeinek bátor ábrázolásán keresztül mély lírájú és meghatározó szerelmi történet vonul át.

EZEN SOROZATBAN AZ EDIG MEGJELENT KÖTETEK IS ÁLLANDÓAN KAPHATÓK A

Brassói Lapok Könyvoszlálya

Miniszterek és kereskedő-

segédek, tábornokok és hivatalosok, egyetemi hallgatók és gimnazisták, előkelő urkisasszonyok és varrónők, világhírű művészek és kis színészek, írók és írók egyformán szórakoznak

Grätzer:

Fejtorna

cimu a nyelvei 2500 rejtvényt (megfejtéssel együtt) 50 keresztrejtvényt, 350 elemesport, sakk, optika, bibakép, rejtvény, humor, tíres emberek rejtvényei stb. Ára 90.- postai küldéssel. 100.- utánvétellel 115.- lej. Kapható a Brassói Lapok Könyvoszlálya.

Olcsó kotta vásárunk, szenzáció

10 darab jó kotta 15.- lej, vidékre 20.- lej.

Brassói Lapok Könyvoszlálya.

Asszonyok, lányok

rövid idő alatt megtanulhatnak szabni, varrni, egyben elkészíthetik tavaszi ruháikat-égleitüket is

A varró- és szabá-

szati m. iskolában

SZMUK FLÓRA

Brassó, Szent László-utca 5.

Kivánságra iparhatóságnál szerződés!

Jobb nincs, mert nem lehet

Honori Tag

Arjegyék ingyen!

vezet!

Mezőgazdasági, konyhakerti és virág-
magvak romániai tervekára:

Cluj, Str. Reg. Maria 41.

Körmendi Ferenc regénye

A BUDAPESTI KALAND

Londonban kétezer kézirat között első díjat nyert!

Kapható a

**Brassói Lapok
Könyvoszlálya**

550 oldal. Ára: Lei 177.—

B. L. Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

A BRASSÓI LAPOK nyomdavidualatának kiadása és rotációs nyomása, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra: negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420 félre 820, évente 1600 lej. — Egyes szám ára 5 lej, Magyarországon 20 fillér.

Fiókiadóhivatal és szerkesztőség Hunyad és Alsófehérvármegye részére: Déva, Str. Ion Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza).

Főmegbízott a Regát részére: Dán Mózes, Bukarest, Str. Mihai Cogălniceanu 30.

MEGBÍZOTTAK. Bukarest: Dán Dániel, Gerő Sándor, Kohn Jenő és Bartalis Ferenc. Ploesti: Grün Simon — Dés: Kovács Samu-u. 8. (Oszlán Kálmán) — Kolozsvár: Str. Dubalerilor 7. (volt Timár-utca) (Neumann Ignác). Torda-Aranyos-, Marostorda- és Kisküküllőmegyékre kerületi megbízott (Bernát Ernő) Tg-Mureş, Str. Câmpului 8. — Marosvásárhely: (Benjamin Árpád), Piaţa Regele Ferdinand 53. Nagyszeben: Str. Turnului 13. (Szigetváry László). — Nagyvárad: Strada Constantin 2 (Szabó László) — Szatmár: Csokonai-utca 10 (Várdi József). — Udvarhelymegye és Székelyudvarhely: Orbán Balázs-utca 31. (Varró Elek). — Szilágysomlyó: (Heller Ernő). — Temes-, Arad- és Krassószörényvármegyék: (Némethy Gábor) Temesvár, IV. Bem-utca 31 — Torda: Str. Regele Ferdinand 25 (Denes József).

központi szervezők pénzfelvétele jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk